

پایانی که برای آن آماده بود

خاطرات حسن روحانی از رهبر شهید

سیاست

یادداشت روز

تشیيعی فراتر از يك آئين

نمایش سرمایه اجتماعی و اقتدار ملی

سیدجلال ساداتیان

دیپلمات پیشین

تشیيع پیکر رهبر شهید انقلاب را نمی‌توان صرفاً یک مراسم سوگواری یا آئین بدرقه یک شخصیت سیاسی دانست. این رویداد در شرایطی برگزار شد که کشور از جنگی سنگین و دوره‌ای پر تنش عبور کرده و همچنان با پیامدهای امنیتی، سیاسی و دیپلماتیک آن مواجه است. از همین رو حضور گسترده مردم در این مراسم، علاوه بر جنبه‌های عاطفی و مذهبی، حامل پیام‌هایی روشن برای بازگرا ن داخلی، منطقه‌ای و بین‌المللی بود. تجاوز مشترک آمریکا و رژیم صهیونیستی علیه ایران صرفاً حمله به مراکز نظامی یا تأسیسات دولتی نبود؛ بلکه بر پایه محاسبه‌ای شکل گرفت که تصور می‌کرد با حذف فرماندهان ارشد و رهبر انقلاب، ساختار سیاسی کشور دچار فروپاشی خواهد شد و نارضایتی‌های اجتماعی به سرعت به بحران مشروعیت و تغییر حاکمیت منجر می‌شود. تجربه جنگ و تحولات پس از آن اما روایت دیگری را رقم زد. نیروهای مسلح در مدت کوتاهی خود را بازسازی کردند، فرماندهان جایگزین شدند، مدیریت کشور تداوم یافت و خدمات عمومی بدون اختلال گسترده ادامه پیدا کرد. این روند نشان داد که ساختار حکمرانی ایران از ظرفیت بازتابی و استمرار برخوردار است و اراده متجاوزان نتوانست بر معادلات داخلی کشور تحمیل شود. در چنین فضای، حضور میلیونی مردم در مراسم تشیيع، مهم‌ترین پاسخ به همان محاسبه نادرست بود. این حضور، روایت آمریکا و اسرائیل مبنی بر گسست میان مردم و حاکمیت را با چالش جدی مواجه کرد. بی‌تردید وجود انتقادات نسبت به برخی شیوه‌های مدیریت کشور، واقعیتی انکارناپذیر است اما تجربه این مراسم نشان داد که در بزنگاه‌های مرتبط با امنیت، تمامیت ارضی و استقلال کشور، بخش بزرگی از جامعه میان نقد عملکردها و حمایت از اصل حاکمیت تفاوت قائل است. همین تمایز، سرمایه‌ای راهبردی برای ایران در مواجهه با تهدیدهای خارجی به‌شمار می‌رود. این سرمایه اجتماعی تنها در عرصه داخلی معنا پیدا نمی‌کند. در شرایطی که مذاکرات و تحولات دیپلماتیک پیش‌رو اهمیت ویژه‌ای یافته است، نمایش انسجام ملی می‌تواند، پشتوانه‌ای برای دستگاه سیاست خارجی باشد. کشوری که از حمایت مردمی در مقاطع حساس برخوردار است با قدرت بیشتری در مذاکرات حاضر می‌شود و طرف مقابل نیز ناگزیر است محاسبات خود را بر اساس واقعیت‌های میدانی تنظیم کند. نه بر مبنای برداشته‌های نادرست یا تحلیل‌های آرزومندانه. از سوی دیگر این مراسم حامل پیام مهمی برای کشورهای منطقه نیز بود. ایران بارها بر توسعه همکاری‌های امنیتی، سیاسی، اقتصادی و فرهنگی با همسایگان تأکید کرده است. حضور گسترده مردم نشان داد که طرح چنین همکاری‌هایی از موضع ضعف یا انفعال نیست بلکه بر پشتوانه‌ای از ثبات داخلی و انسجام ملی استوار است. این واقعیت می‌تواند، زمینه‌ساز شکل‌گیری مناسبی واقع‌بینانه‌تر میان ایران و کشورهای منطقه باشد. در کنار این ابعاد سیاسی و امنیتی، جایگاه شخصیتی رهبر شهید انقلاب نیز در تحلیل این رویداد اهمیت ویژه‌ای دارد. ایشان تنها رهبر یک کشور نبود بلکه در جایگاه مرجع دینی و شخصیتی اثرگذار در جهان اسلام شناخته می‌شد. استقبال و حضور شخصیت‌های دینی در عراق، نفوذ فکری ایشان در میان شیعیان منطقه، جایگاه ویژه در پاکستان و کشمیر و سابقه مبارزه، زندان و تبعید همگی نشان می‌دهد که دامنه تأثیرگذاری ایشان فراتر از مرزهای ایران بود. تأکید بر مبارزه با استکبار، دفاع از ملت‌های مظلوم و اهتمام به تقویت توان دفاعی کشور، میراثی است که همچنان در معادلات منطقه‌ای و داخلی ایران نقش‌آفرین خواهد بود. در نهایت تشیيع پیکر رهبر شهید انقلاب را باید بیش از آنکه پایان یک دوره تلقی کرد، نمادی از استمرار یک مسیر دانست؛ مسیری که بر حفظ انسجام ملی، تقویت اقتدار دفاعی، تداوم مشروعیت سیاسی و اتکا به سرمایه اجتماعی استوار است. پیام اصلی این مراسم آن بود که ایران، با وجود همه فشارها و تهدیدها، همچنان از ظرفیت همبستگی ملی برای عبور از بحران‌ها برخوردار است؛ ظرفیتی که می‌تواند، مهم‌ترین پشتوانه کشور در مواجهه با چالش‌های آینده باشد.

۲ مین • انتصاب مجدد محسنی‌ازهای

۴ کافه • شهرنوش پاریسی‌پور درگذشت

۴ هیولای یخی • شب تحقیر بیزیل

۵ صداقت در قلاب • به‌یاد منوچهر فرید

بدرقه باشکوه

در سومین روز آئین وداع، مراسم تشیيع رهبر شهید انقلاب در تهران برگزار شد

ایران

ایران

ابقای قاضی‌القضات

انتصاب مجدد محسنی‌اژه‌ای به ریاست قوه قضائیه

آیت‌الله سیدمجتبی خامنه‌ای، رهبر انقلاب در حکمی بحسب‌الاسلام غلامحسین محسنی‌اژه‌ای را بار دیگر به‌عنوان رئیس قوه قضائیه منصوب کردند. در متن حکم رهبری، خطاب به قاضی‌القضات آمده است: «با قدردانی از تلاش‌های ارزشمند و صادقانه جنابعالی، به استناد اصل یکصدوپنجاهم قانون اساسی، جنابعالی را به ریاست قوه قضائیه منصوب می‌کنم. مجموعه مطالبات مطرح شده از سوی قائد شهیدمان اعلی‌الله مقامه‌الشریف و نکات مذکور در پیام هفتم تیرماه ۱۴۰۵ اینجانب، راهگشای تحول، شکوفایی و دستیابی به قوه قضائیه مطلوب است. امیدوارم با همت مضاعف جنابعالی و قضات شریف و همکاران ارجمندتان در دستگاه قضایی و دعای سرورمان عجل‌الله تعالی فرجه‌الشریف، ملت بزرگوار ایران از نتایج آن بهره‌مند شوند».

دیدگاه

در ستایش شکوه ملت

تفسیر بدرقه معراج «آقای شهید ایران»

محمد عطریان‌فر

عضو شورای مرکزی و معاون سیاسی دبیرکل حزب کارگزاران سازندگی ایران

به‌نام آنکه حیات و شهادت، هر دو در قلمرو اراده او معنا می‌یابد. در ساحت اندیشه و خیال، گاه تاریخ، خلعتی دیگر بر تن می‌کند و انسان در آینه ادب، صحنه‌هایی را به تصویر می‌کشد که بازتاب احساس، اندیشه و تجلی است. آن روز موعود میناق با رهبر شهید، آسمان گویی جامه‌مان پوشیده بود و زمین زیر گام‌های میلیون‌ها دل‌داده، آهسته و آندوهگین نفس می‌کشید. کاروان وداع با «آقای شهید ایران»، قائد عظیم‌القدر امت اسلام، آیت‌الله امام سیدعلی خامنه‌ای(سلام‌الله علیه) رهبر پرصلابت و استواری که پیروانش او را چراغ راه و تکیه‌گاه روزهای دشوار می‌دانستند، حضور ملت به‌باخاسته از افق تا افق امتداد یافته بود؛ گویی رودخانه‌ای از اشک و ایمان در معابر شهر- تهران- این سرزمین داغدار و پرغرور جاری شده بود. رادمردی که سالیان دراز، نامش با صبر، استقامت و پایداری در ذهن پیروان و دوستان‌انش گره خورده بود اینک بر امواج ابر خیال و بر دوش مردمی آرام گرفته بود که هر گامشان، روایت دل‌تنگی بود و هر نگاهشان، حدیثی از فراق، سکوت، از هزاران خطبه رساتر بود و اشک، از هزاران واژه گویاتر. پرچم‌ها در نسیم می‌رقصیدند اما نه از شور، که از آندوه و آسمان، چنان می‌نمود که گویی خورشید نیز در پس پرده‌ای از ابر، عزادار این وداع شده است. مردم از هر کوی و بزرز آمده بودند؛ سالخوردگانی که خاطرات سالیان را در سینه داشتند، جوانانی که آرمان را در نگاه جست‌وجو می‌کردند و کودکانی که معنای اشک بزرگ‌ترها را شاید به تمامی نمی‌دانستند اما سنگینی آن لحظه را احساس می‌کردند. گویی زمان برای ساعتی از حرکت ایستاده بود تا تاریخ، صفحه‌ای آکنده از سوگ و احترام را به نظاره بنشیند. کدام قلم می‌توانست، عظمت وداع مردمی را بنگارد که دل‌هایشان در یک ضربان هماهنگ و هم‌آوا می‌تپید. کدام واژه توان آن را داشت که شکوه اشک‌هایی را وصف کند که بی‌هیاهو بر گونه‌ها می‌غلطید و در سکوت، هزاران سخن ناگفته را فریاد می‌زد. در آن صحنه نه صدای هیاهو که زمزمه دعا و تلاوت، فضای شهر را آکنده بسود و هر نگاه، بدرقه‌ای خاموش برای مسافری که به باور ملتی بزرگ، راهی جاودانگی شده است. و چه باشکوه است، لحظه‌ای که نام انسان پس از رفتنش نیز در دل‌ها زنده بماند. جسم، امانتی است که روزی به خاک بازمی‌گردد اما اندیشه و آرمان، اگر در دل پیروان جای گرفته باشد، در گذر روزگار و جاری ایام، خاموش نمی‌شود. مردم نه‌تنها با پیکری خاموش بلکه با بخشی از خاطرات، آرزوها و باورهای خویش وداع می‌کردند؛ وداعی که در آن اشک و ایمان، سکوت و دعا و آندوه و امید همگی در کنار یکدیگر معنایی تازه یافته بود. سرانجام، کاروان بی‌انتهای بدرقه در افق تا روزهای آینده محو خواهد شد اما خاطره این روز همچون نگینی بر صفحه خیال باقی خواهد ماند؛ روزی که زمین، سنگینی گام‌های سوگواران را حس کرد و آسمان شاهد اشک‌هایی شد که از ژرفای دل برمی‌خاست. «وداع» پایان راه نبود، آغاز حضوری دیگر در حافظه دوستداران و پیروان بود؛ حضوری که فراتر از هیاهوی زمان در سکوت دل‌ها ادامه خواهد یافت و یادش، همچون چراغی در شب‌های خاطر، روشن خواهد ماند. «وَلَا تَحْسَبَنَّ الَّذِينَ قَاتَلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَمْوَاتًا بَلْ أَحْيَاءٌ عِنْدَ رَبِّهِمْ يُرْزَقُونَ».

بدرقه باشکوه

در سومین روز آئین وداع، مراسم تشییع رهبر شهید انقلاب در تهران برگزار شد

گروه سیاسی: صبح دوشنبه، مثل همیشه اما متفاوت با هر روز دیگری، از راه رسید؛ صبحی که شهر، پیش از آنکه چشم بگشاید، دل به سوگ سپرده بود. تهران روز گذشته، پانزدهم تیرماه، مسافری را بدرقه کرد که سالیان دراز، بخشی از حافظه جمعی این سرزمین بود و تا همیشه نیز بخش مهمی از آن خواهد ماند؛ مردی که آخرین حضورش در پایتخت به یکی از پرجمعیت‌ترین آئین‌های بدرقه در دهه‌های اخیر تبدیل شد.

مراسم تشییع پیکر رهبر شهید انقلاب آیت‌الله سیدعلی خامنه‌ای و اعضای خانواده ایشان از نخستین ساعات امامداد و حتی پیش از آغاز رسمی برنامه با حضور پرشور مردم عزادار، مسئولان عالی‌رتبه کشوری و لشکری، فرماندهان نیروهای مسلح، علما، خانواده‌های معظم شهدا، شخصیت‌های سیاسی، مذهبی و هیأت‌ها و خیرنگاران خارجی در مسیرهای اعلام شده تهران برگزار شد؛ حضوری که جلوه‌ای از همراهی و همبستگی مردم را به نمایش گذاشت.

کاروان بدرقه آرام به کندی پیش می‌رفت و خیل عظیم جمعیت از هر سو به آن می‌پیوست اما این مراسم از همان ساعات نخست با تغییری غیرمنتظره در مسیر همراه شد. براساس برنامه رسمی، قرار بود کاروان تشییع از خیابان دماوند و شرق تهران حرکت کرده و پس از عبور از محورهای اصلی به میدان

سیاست

پایانی که برای آن آماده بود

خاطرات حسن روحانی از رهبر شهید

گروه سیاسی: حسن روحانی در گفت‌وگویی تفصیلی با مرور خاطراتی از آشنایی و همراهی‌اش با رهبر شهید آیت‌الله سیدعلی خامنه‌ای، شخصیتی را ترسیم می‌کند که به گفته او از نخستین سال‌های نهضت اسلامی تا آخرین لحظات زندگی، آمادگی برای ایستادگی و فداکاری را حفظ کرد. روایت روحانی از سال‌های مبارزه، زندان و تبعید آغاز می‌شود، به محافل علمی و فرهنگی مشهود می‌رسد، از روزهای رحلت امام خمینی (ره) عبور می‌کند و به روزهای پایانی زندگی رهبر شهید ختم می‌شود؛ پایانی که به تعبیر رئیس‌جمهور اسبق همان‌گونه رقم خورد که خود او آرزو داشت.

روحانی سخنان خود را با یادآوری شهادت رهبر شهید آغاز می‌کند و معتقد است، پایان زندگی رهبر شهید همان پایانی بود که همواره برای آن آماده بود؛ شهادت در مسیر دفاع از کشور، استقلال و مبارزه با استکبار. او برای توضیح این ویژگی، خاطره‌ای از نخستین ماه‌های پس از پیروزی انقلاب نقل می‌کند؛ زمانی که آیت‌الله خامنه‌ای، عضو شورای انقلاب بود. سه‌گفته روحانی، رهبر شهید تعریف کرده بود که در یکی از جلسات شورای انقلاب، هنگام بحث درباره احتمال شورش ضدانقلاب و سقوط نظام، گفته است اگر چنین روزی فرا برسد، اسلحه شخصی خود را برمی‌دارد، به خیابان می‌رود و تا پای جان می‌جنگد. روحانی نقل می‌کند که مهندس بزرگان پس از شنیدن این سخن گفته بود: «با این روحیه، این انقلاب صدمه نخواهد دید». به بساور روحانی همین روحیه در سال‌های بعد نیز ادامه یافت. او می‌گوید، رهبر شهید نه‌تنها در دوران جنگ تحمیلی در میدان حضور یافت بلکه در سخت‌ترین شرایط نیز حاضر به عقب‌نشینی نشد. روحانی با اشاره به فشارهای خارجی و تهدیدهای نظامی تأکید می‌کند، هدف آمریکا و دونالد ترامپ صرفاً پرونده هسته‌ای نبود بلکه تسلیم کامل ایران و بازگرداندن کشور به شرایط پیش از انقلاب بود؛ فشاری که رهبر شهید در برابر آن ایستاد و حاضر نشد در برابر خواسته‌های آمریکا سر فرود آورد.

روایت ایستادگی از روزهای نخست انقلاب

روحانی در ادامه، بخش مهمی از خاطرات خود را به دوران مبارزات پیش از انقلاب اختصاص می‌دهد؛ سال‌هایی که به گفته او، آیت‌الله خامنه‌ای از آغاز نهضت اسلامی در متن مبارزه بود و زندان و تبعید را تجربه کرد. او می‌گوید، دیدارهای هفتگی دوران ریاست‌جمهوری فرصتی بود تا خاطرات آن سال‌ها را از زبان رهبر شهید بشنود؛ ازجمله روایت سه ماه رمضان متوالی در زندان و سختی‌های آن دوران.

به گفته روحانی، آنچه رهبر شهید را از بسیاری از چهره‌های سیاسی متمایز می‌کرد، تنها سابقه مبارزه نبود؛ او شخصیتی چندبعدی، خطیبی توانا، نویسنده‌ای خوش‌قلم، محقق برجسته و استادی شناخته‌شده در حوزه علمیه مشهد بود. روحانی یکی از نخستین دیدارهای خود با ایشان را نیز به یاد می‌آورد؛ زمانی که در سال ۱۳۵۲ در دوران خدمت سربازی برای دیدار با آیت‌الله خامنه‌ای به مشهد رفت و پیش از ملاقات در درس «مکاسب محرمه» ایشان شرکت کرد.

به گفته روحانی، آنچه رهبر شهید را از بسیاری از چهره‌های سیاسی متمایز می‌کرد فقط سابقه مبارزه نبود. او شخصیتی چندبعدی داشت؛ خطیبی توانا، نویسنده‌ای خوش‌قلم، محقق

آزادی برسد. هزاران نفر نیز از نخستین ساعات صبح خود را به خیابان دماوند و میدان امام حسین رسانده بودند اما ناگهان اعلام شد که خودرو حامل پیکر از مقابل دانشگاه شریف و خیابان آزادی حرکت خواهد کرد. همین تغییر بسیاری از عزاداران شرق تهران را ناچار کرد، مسیر طولانی شهر را پیاده طی کنند یا با هر وسیله ممکن خود را به غرب تهران برسانند. ازدحام جمعیت به‌اندازه‌ای بود که بسیاری از خیابان‌ها عملاً قفل شد.

ساعاتی بعد، سردار حسن حسن‌زاده، فرمانده سپاه تهران و رئیس ستاد برگزاری مراسم ضمن عذرخواهی از مردم شرق تهران اعلام کرد که به دلیل حضور بی‌سابقه جمعیت و بسته بودن معابر، امکان اجرای مسیر پیش‌بینی شده و عبور خودرو حامل پیکر از خیابان انقلاب فراهم نشد. به گفته او خودرو حامل پیکر برای پیمودن حدود یک کیلومتر از خیابان آزادی تا میدان آزادی نزدیک به سه ساعت‌ونیم زمان صرف کرد و حتی یک دور کامل میدان آزادی را پیمود تا همه عزادارانی که ساعت‌ها منتظر مانده بودند، فرصت وداع پیدا کنند. با این حال تغییر مسیر توانست از حجم جمعیت بکاهد. تهران از شرق تا غرب، صحنه موج ممتد عزادارانی بود که خیابان‌ها را پر کرده بودند. در این میان حضور چهره‌های سیاسی از طیف‌های مختلف ازجمله محمود احمدی‌نژاد، رئیس‌دولت‌های نهم و دهم و اسحاق جهانگیری، معاون اول

از محافل علمی مشهد تا تربیت نسل انقلاب

روحانی در ادامه، خاطرات خود را به فضای فرهنگی و فکری مشهد در سال‌های پیش از انقلاب می‌برد؛ فضایی که به گفته او، آیت‌الله خامنه‌ای یکی از چهره‌های اثرگذار آن بود. او می‌گوید: از سال ۱۳۴۷ تا ۱۳۵۷ بارها در مشهد با رهبر شهید دیدار داشت و از دیدگاه‌های او بهره می‌برد. یکی از این خاطرات در گفت‌وگویی درباره دکتر علی شریعتی بازمی‌گردد؛ زمانی که اختلاف‌نظرهای فراوانی درباره آثار و اندیشه‌های شریعتی وجود داشت. روحانی می‌گوید که از سخنان آیت‌الله خامنه‌ای چنین برداشت کرد که ایشان به دکتر شریعتی علاقه‌مند بود و حتی نقل کرده بود پس از مطالعه کتاب «اسمای محمد» شخصاً به منزل پدر دکتر شریعتی رفته و انتشار آن را تبریک گفته است. خاطره دیگری که روحانی نقل می‌کند به کتاب «بینوایان» اثر ویکتور هوگو مربوط می‌شود. او می‌گوید در سال ۱۳۵۳ رهبر شهید از او پرسید آیا این کتاب را خوانده است یا نه. وقتی پاسخ منفی شنید با تعجب توصیه کرد حتماً آن مطالعه کند و گفت خود سه بار «بینوایان» را از ابتدا تا انتها خوانده است.

روحانی همچنین فضای خانه سواده رهبر شهید در مشهد را به تصویر می‌کشد؛ خانه‌ای با اتاقی در طبقه بالا که محل دیدار دوستان و شاگردانش بود. او از صمیمیت و تواضع حاکم بر آن دیدارها یاد می‌کند و می‌گوید، گفت‌وگوها تنها سیاسی نبود بلکه درباره تاریخ، نهج‌البلاغه، تفسیر قرآن، اندیشه اسلامی و خاطرات شخصیت‌هایی چون آیت‌الله طالقانی، شهید مطهری، شهید بهبهشتی، دکتر باهنر و آیت‌الله هاشمی‌رفسنجانی نیز ادامه می‌یافت. به گفته روحانی، رهبر شهید در کنار

رئیس‌جمهور در دولت‌های یازدهم و دوازدهم نیز مورد توجه قرار گرفت. رسانه‌های خبری جهان از الجزیره، رویترز، فرانس ۲۴ و سی‌ان‌ان گرفته تا المیادین، المنار، تاس، ریانوستی و الشروق نیز لحظه‌به‌لحظه این مراسم را پوشش دادند. بخش عمده گزارش‌ها بر خیل عظیم جمعیت، حضور خانوادگی عزاداران و بازتاب سیاسی این بدرقه متمرکز بود؛ بدرقه‌ای که فراتر از یک آئین سوگواری به رویدادی با بازتاب منطقه‌ای و جهانی تبدیل شد.

و شاید حقیقت همین باشد؛ همه آدپها روزی از دنیا می‌روند اما اگر خاطره‌ای در دل مردم کاشته باشند، رفتن‌شان پایان نیست؛ آغاز رجعتی است به حافظه تاریخ، به روایت‌ها و قصه‌هایی که نسل‌ها برای یکدیگر بازگو خواهند کرد.

آخرین حضور رهبر شهید در تهران، آغاز آخرین سفر او نیز بود؛ سفری که طبق برنامه اعلام شده، سه‌شنبه ۱۶ تیر به قم می‌رسد، چهارشنبه ۱۷ تیر در نجف و کربلا ادامه پیدا می‌کند و پنج‌شنبه با رجعت به خراسان- پس از چند دهه- در مشهد پایان می‌یابد؛ جایی که قرار است در جوار بارگاه امام رضا(ع) آرام بگیرد. سفری که بیش از هر چیز این بیت از شعر خود ایشان را به ذهن متبادر می‌کند: «هر چند امین، بسته دنیا نیم اما / دل‌بسته یاران خراسانی خویشم».

فعالیت‌های علمی با برگزاری جلسات نهج‌البلاغه و نشست‌های ویژه طلاب جوان، نقش مهمی در تربیت نسل فعال انقلاب داشت.

از انتخاب رهبری تا شکل‌گیری شورای مشورتی

بخش دیگری از خاطرات رئیس‌جمهور اسبق به شب رحلت امام خمینی (ره) و جلسه تاریخی مجلس خبرگان رهبری در ۱۴ خرداد ۱۳۶۸ بازمی‌گردد. او فضای آن شب را سرشار از آندوه توصیف می‌کند و می‌گوید با دستور آیت‌الله هاشمی‌رفسنجانی، آمادباش کامل برای ارتش و سپاه اعلام شد تا کشور در شرایط خلأ رهبری با تهدید امنیتی روبه‌رو نشود.

صبح روز بعد پس از قرائت وصیت‌نامه امام توسط آیت‌الله خامنه‌ای، بحث درباره آینده رهبری آغاز شد. روحانی روایت می‌کند که در زمان تنفس جلسه با آیت‌الله خامنه‌ای درباره ایده شورای رهبری و ترکیب احتمالی آن گفت‌وگو کرده بود و خود نیز شوروی‌سفره‌وار کارآمدتر از شوروی پنج‌نفره می‌دانست. همزمان گزارشی از آمادگی ارتش عراق برای حمله به ایران و حرکت تانک‌ها در منطقه عین‌خوش به دست او رسید که ابتدا به آیت‌الله خامنه‌ای سپس به آیت‌الله هاشمی‌رفسنجانی ارائه شد. هاشمی نیز از روحانی خواست، متن گزارش را برای اعضای خبرگان قرائت کند. روحانی معتقد است، اعلام این گزارش با توجه به شرایط حساس امنیتی در تسرع تصمیم خبرگان مؤثر بود. در نهایت، پیشنهاد شورای رهبری رأی نیاورد و مجلس خبرگان، آیت‌الله خامنه‌ای را به‌عنوان رهبر جمهوری اسلامی انتخاب کرد. رئیس‌جمهور اسبق همچنین از نخستین دیدار خود با آیت‌الله خامنه‌ای پس از انتخاب ایشان به رهبری یاد می‌کند و می‌گوید هنگام تبریک، چشمان ایشان پر از اشک بود و در دیدار هفته بعد نیز از دعای خود در روز ۱۴ خرداد سخن گفت؛ اینکه از خدا خواسته بود، مسئولیت رهبری بر دوش او قرار نگیرد؛ موضوعی که به گفته روحانی، جلوه‌ای از تواضع و معنویت ایشان بود. روحانی در ادامه می‌گوید، رهبر جدید بر ضرورت مشورت در اداره کشور تأکید داشت و به همین دلیل شورای سیاسی-اجتماعی مشورتی را با حضور چهره‌هایی از گرایش‌های مختلف سیاسی تشکیل داد که اعضای آن با نظر مستقیم آیت‌الله خامنه‌ای انتخاب شدند. به گفته او ترکیب این شورا نشان می‌داد که در انتخاب مشاوران، وابستگی‌های جناحی و سیاسی ملاک نبوده است؛ چهره‌هایی با گرایش‌های مختلف از جمله سیدمحمد خاتمی، مهدی کروبی، میرحسین موسوی، عبدالله نوری، علی‌اکبر ناطق‌نوری، علی‌اکبر ولایتی، محمدرضا باهنر، حجازی، خود روحانی و پس از مدتی احمد خمینی و آیت‌الله احمد جنتی در جلسات این شورا حضور داشتند. نشست‌های این شورا از خرداد تا زمستان ۱۳۶۸ ابتدا به‌صورت هفتگی سپس هر دو هفته یک‌بار برگزار می‌شد. او همچنین به یکی از مباحث مطرح شده در این جلسات اشاره می‌کند که به تعبیر او، بازتابی از نگاه فراملی انقلاب اسلامی بود؛ استفاده از عنوان «رهبر جمهوری اسلامی» یا «رهبر انقلاب اسلامی».

این موضوع پس از آن مطرح شد که شماری از نیروهای انقلابی در کشورهای اسلامی از جمله اعضای حزب‌الله لبنان در نامه‌هایی تأکید کرده بودند، عنوان «رهبر جمهوری اسلامی» نمی‌تواند جایگاه رهبری انقلاب اسلامی را برای همه جریان‌های وفادار به این آرمان بازتاب دهد. روحانی می‌گوید پس از بحث موافقان و مخالفان اکثریت اعضای شورای مشورتی به استفاده از عنوان «رهبر انقلاب اسلامی» رأی دادند. مجموع این خاطرات، تصویری واحد از رهبر شهید ارائه می‌دهد؛ شخصیتی که از سال‌های مبارزه و زندان تا روزهای رهبری کشور، از جلسات علمی و فرهنگی تا تصمیم‌های سرنوشت‌ساز سیاسی همواره بر یک اصل پای فشرده؛ ایستادگی در راه آرمانی که به گفته حسن روحانی، سرانجام نیز جان خود را در همان مسیر فدا کرد.

کمپین علیه اسرائیل

جشن سالگرد استقلال آمریکا به میدان اعتراض علیه اسرائیل تبدیل شد

حال گسترش چنین اعتراض‌هایی نشان می‌دهد که در سطح افکار عمومی، به‌ویژه پس از تحولات سال‌های اخیر در خاورمیانه، نگاه انتقادی نسبت به هزینه‌های سیاسی، اقتصادی و امنیتی این روابط رو به افزایش است. به خصوص جنگ اخیر آمریکا و اسرائیل علیه ایران که منتقدان زیادی داشته است. سالگرد دوست‌و‌پنجاهم استقلال آمریکا در نهایت بیش از آنکه جشنی برای نمایش همبستگی ملی باشد به آینه‌ای از واقعیت‌های امروز این کشور تبدیل شد؛ کشوری که هم‌زمان با رقابت‌های سیاسی، اختلافات اجتماعی و مناقشه بر سر نقش خود در جهان اکنون با پرسش‌های جدی درباره جهت‌گیری سیاست خارجی و میزان انطباق آن با مطالبات بخشی از جامعه آمریکایی روبه‌روست. شاید مهم‌ترین پیام این رویداد آن باشد که شکاف‌های داخلی آمریکا دیگر تنها در رقابت‌های انتخاباتی نمود پیدا نمی‌کنند بلکه حتی نمادین‌ترین مناسبت‌های ملی نیز به عرصه‌ای برای بازتاب این اختلافات و اعتراض‌ها تبدیل شده‌اند.

ارتش نیز نسبت به اولویت‌های سیاست خارجی آمریکا پرسش‌های جدی دارند.

از دیگر ابعاد قابل‌توجه این کمپین، یادآوری حادانه حمله سال ۱۹۴۷ به نوا آمریکایی «یو.اس. اس. لیبری» بود؛ رخدادی که همچنان برای بخشی از افکار عمومی آمریکا، نمادی از ابهامات موجود در روابط واشنگتن و تل‌آویو به‌شمار می‌رود. فیل تری، از بازماندگان این حادثه، با انتشار ویدئویی از مردم خواست در روز استقلال، پرچم اسرائیل را به یاد ۳۴ نظامی آمریکایی کشته شده در آن حمله به آتش بکشند و از نمایندگان کنگره بخواهند، منافع آمریکا را بر هر ملاحظه دیگری ترجیح دهند. البته نمی‌توان این کمپین را به معنای تغییر بنیادین سیاست رسمی آمریکا در قبال اسرائیل تلقی کرد. ساختار قدرت در واشنگتن همچنان از حمایت گسترده دو حزب اصلی از تل‌آویو برخوردار است و لابی‌های حامی اسرائیل همچنان نفوذ قابل‌توجهی در عرصه سیاسی آمریکا دارند. با این

آمریکا بود؛ کمپینی که با شعار «اول آمریکا» تلاش کرد، سیاست خارجی واشنگتن را به چالش بکشد و حمایت‌های گسترده مالی، نظامی و سیاسی از تل‌آویو را مغایر با منافع ملی ایالات متحده معرفی کند. نکته قابل‌توجه آن است که این اعتراض‌ها صرفاً به فعالان اجتماعی محدود نماند بلکه شماری از چهره‌های سیاسی، نامزدهای انتخاباتی و کهنه‌سربازان آمریکایی نیز به آن پیوستند و تلاش کردند، مخالفت خود را به شکلی نمادین به نمایش بگذارند. انتشار گسترده ویدئوهایی از آتش زدن پرچم اسرائیل توسط برخی فعالان آمریکایی این کمپین را به یکی از بحث‌برانگیزترین رویدادهای هم‌زمان با جشن استقلال تبدیل کرد. آریک کیل، نامزد عضویت در کنگره با انتشار ویدئویی اعلام کرد همان‌گونه که آمریکا ۲۵۰ سال پیش برای رهایی از سلطه بریتانیا مبارزه کرد امروز نیز باید استقلال خود را از نفوذ اسرائیل اعلام کند. استیون لارنس، دیگر فعال آمریکایی، نیز با انتقاد از نقش اسرائیل در جنگ‌های مختلف آمریکا، هزینه‌های انسانی و اقتصادی این سیاست‌ها را یادآور شد و خواستار پایان یافتن این روند شد. در ادامه این حرکت برایان مک‌گینس، تفنگدار دریایی سابق و نامزد حزب سبز برای سنای آمریکا نیز با انتشار ویدئویی مشابه، مخالفت خود را با حمایت‌های واشنگتن از اسرائیل اعلام کرد. حضور چهره‌هایی با سوابق نظامی در این کمپین، نشان داد که دامنه انتقادات تنها به جریان‌های سیاسی خاص محدود نیست و بخشی از کهنه‌سربازان و نیروهای سابق

گروه بین‌الملل: قرار بود دوستان و پنجاهمین سالگرد استقلال آمریکا، نمایشی از وحدت ملی و بازگشت اعتماد عمومی به کشوری باشد که دونالد ترامپ از آن با شعار «آمریکا بازگشته است» یاد می‌کند؛ اما آنچه در واشنگتن و فضای عمومی ایالات متحده رقم خورد، بیش از آنکه یادآور جشن استقلال باشد، تصویری از شکاف‌های عمیق سیاسی، اجتماعی و حتی هویتی این کشور را به‌نمایش گذاشت. از استقبال کمتر از انتظار از برنامه‌های رسمی گرفته تا گسترش کمپین‌های اعتراضی در فضای مجازی و خیابان‌ها، سالگرد استقلال آمریکا این بار به صحنه‌ای برای بیان نارضایتی از سیاست‌های داخلی و خارجی واشنگتن تبدیل شد. گزارش رسانه‌های آمریکایی از استقبال محدود مردم از مراسم رسمی در کنار تصاویر منتشر شده از محل برگزاری جشن‌ها که بخش‌های قابل‌توجهی از آن خالی مانده بود این پرسش را مطرح کرد که آیا دولت آمریکا توانسته است این مناسبت تاریخی را به فرصتی برای ترمیم شکاف‌های داخلی تبدیل کند یا اینکه این شکاف‌ها اکنون از هر زمان دیگری آشکارتر شده‌اند. در شرایطی که کاخ سفید تلاش داشت این سالگرد را نمادی از اقتدار و انسجام ملی معرفی کند، فضای عمومی کشور روایت متفاوتی را بازتاب داد؛ روایتی که از کاهش اعتماد عمومی به نهادهای سیاسی و افزایش قطبی‌سازی حکایت دارد. یکی از مهم‌ترین جلوه‌های این اعتراض‌ها، شکل‌گیری کمپینی علیه نفوذ اسرائیل بر سیاست‌های

دیپلماسی

بازتاب جهانی یک وداع تاریخی

روایت رسانه‌های خارجی از وداع مردم ایران با رهبر شهید

ابوالفضل خدایی

گروه بین‌الملل

را نشانده‌ای از نمایش قدرت اجتماعی توصیف کرد؛ توصیفی که حتی اگر با تحلیل‌های سیاسی این رسانه همراه بود، در نهایت به تأیید گستردگی حضور مردم انجامید.

در کنار روایت انسانی و عاطفی مراسم بسیاری از رسانه‌های غربی تلاش کردند، ابعاد سیاسی آن را نیز مورد بررسی قرار دهند. رویترز با تمرکز بر شعارهای ضدآمریکایی و ضداسرائیلی و تصاویر آتش زدن پرچم‌های آمریکا و انگلیس این مراسم را در چارچوب تنش‌های جاری میان ایران و غرب تحلیل کرد. از نگاه این رسانه، مراسم صرفاً آیینی برای بدرقه یک رهبر نبود بلکه بستری برای انتقال پیام‌های سیاسی و امنیتی نیز محسوب می‌شد. این برداشت در گزارش رسانه‌های فرانسوی نیز دیده می‌شد؛ رسانه‌هایی که اگرچه درباره تعداد شرکت‌کنندگان برآوردهای متفاوتی ارائه کردند اما همگی بر وجود پیام‌های آشکار سیاسی و تأکید مردم بر خونخواهی

مراسم تشییع پیکر رهبر شهید انقلاب اسلامی، تنها یک آئین سوگواری ملی نبود؛ رویدادی بود که به سرعت به یکی از مهم‌ترین رخداد‌های سیاسی و رسانه‌ای منطقه تبدیل شد و نگاه بسیاری از رسانه‌های بین‌المللی را به‌خود معطوف کرد. آنچه در روزهای برگزاری این مراسم پیش از هر چیز جلب توجه می‌کرد صرفاً گستردگی حضور مردم در خیابان‌های تهران و دیگر شهرها نبود بلکه رقابت روایت‌ها درباره معنای این حضور بود؛ رقابتی که نشان داد، جنگ روایت‌ها درباره ایران حتی در بزنگاه‌های احساسی و تاریخی نیز ادامه دارد. در شرایطی که برخی دولت‌های غربی تلاش داشتند این مراسم را به رویدادی محدود و صرفاً داخلی تقلیل دهند، بازتاب گسترده آن در رسانه‌های جهانی، تصویری متفاوت از واقعیت میدانی ارائه کرد.

در همین چارچوب، روزنامه تایمز آو ایندیا از تلاش واشنگتن برای راه‌اندازی یک کمپین دیپلماتیک با هدف منصرف کردن کشورهای مختلف از حضور در مراسم پرده برداشت؛ اقدامی که در نهایت نتیجه معکوس داد. حضور هیأت‌های رسمی از کشورهای آسیای مرکزی، قفقاز، جهان عرب، جنوب آسیا و آفریقا نشان داد که برخلاف برخی روایت‌های سیاسی درباره انزوای ایران، تهران

همچنان از ظرفیت قابل‌توجهی برای حفظ و توسعه روابط خود با بازیگران غیرغربی برخوردار است. این حضور صرفاً جنبه تشریفاتی نداشت بلکه حامل این پیام بود که معادلات منطقه‌ای و بین‌المللی را نمی‌توان تنها از دریچه مناسبات ایران با غرب تحلیل کرد. بخش مهم دیگری از پوشش رسانه‌های خارجی به ابعاد مردمی مراسم اختصاص داشت. گاردین در تیتزر خود از حضور میلیون‌ها نفر سخن گفت و مقیاس این اجتماع را یکی از مهم‌ترین ابعاد خبری مراسم دانست. یورونیوز نیز با انتشار تصاویر گسترده‌ای از وداع مردم با پیکر رهبر شهید بر فضای احساسی حاکم بر مراسم تمرکز کرد و صحنه‌هایی از اشک، سوگواری و بدرقه تاریخی را به نمایش گذاشت. آسوشیتدپرس نیز خیابان‌های مملو از جمعیت تهران

شهادی حملات اخیر اذعان داشتند.

نیویورک تایمز نیز زاویه متفاوتی را برگزید و کوشید نمادهای به کار رفته در مراسم را مورد تحلیل قرار دهد. این روزنامه، تصویر مشت گره کرده رهبر شهید در کنار شعار «باید برخاست» را بخشی از تلاش جمهوری اسلامی برای تبدیل مراسم به نمادی از وحدت ملی، استمرار ساختار حکمرانی و مقاومت در برابر فشارهای خارجی ارزیابی کرد. از منظر این رسانه، دولت ایران تلاش داشت از این مراسم برای نمایش انسجام نهادی و توان مدیریتی خود در یکی از حساس‌ترین مقاطع سیاسی کشور بهره بگیرد. یکی دیگر از موضوعاتی که توجه رسانه‌های بین‌المللی را به خود جلب کرد، مسیر تشییع پیکر بود. نیویورک تایمز،

سی‌ان‌ان و فایننشال‌تایمز این مسیر را صرفاً یک انتخاب مذهبی ندانستند بلکه آن را حامل پیام‌های ژئوپلیتیکی ارزیابی کردند. انتقال پیکر از تهران به قم، سپس نجف و کربلا و در نهایت مشهد از نگاه این رسانه‌ها، تلاشی برای برجسته کردن جایگاه فراملسی جمهوری اسلامی در میان جوامع شیعی منطقه و نمایش عمق نفوذ فرهنگی و مذهبی ایران بود. فایننشال‌تایمز نیز این مراسم را یکی از بزرگ‌ترین آیین‌های تشییع در تاریخ معاصر توصیف کرد و آن را مقدمه‌ای برای تثبیت نظم سیاسی جدید در ایران دانست. در این میان آسوشیتدپرس با برجسته کردن حضور دوباره احمد وحیدی پس از چند ماه غیبت، کوشید پیام‌های درون‌ساختاری مراسم را نیز مورد توجه قرار دهد. این خبرگزاری ظهور دوباره او را نشانده‌ای از تحولات سیاسی در آستانه تثبیت رهبری جدید ارزیابی کرد. هرچند چنین تحلیل‌هایی بیش از آنکه مبتنی بر داده‌های قطعی باشد بر گمانه‌زنی‌های سیاسی استوار بود اما نشان می‌دهد، رسانه‌های غربی مراسم تشییع را صرفاً یک رویداد احساسی تلقی نکرده و آن را در چارچوب تحولات آینده ساختار قدرت در ایران نیز مورد ارزیابی قرار داده‌اند.

در سوی دیگر، رسانه‌های منطقه‌ای مانند روسیا الیوم و الاخبار لبنان بیش از هر چیز بر ابعاد راهبردی این رخداد تمرکز کردند. روسیا الیوم از حضور میلیونی مردم و شعارهای انتقام‌خواهانه به‌عنوان ویژگی‌های استثنایی مراسم یاد کرد. الاخبار نیز با نگاهی عمیق‌تر این مراسم را فراتر از یک آیین سوگواری دانست و نوشت که آنچه تشییع شد صرفاً پیکر یک رهبر نبود بلکه میراث سیاسی شخصیتی بود که طی بیش از سه دهه در شکل‌دهی به ساختار جمهوری اسلامی و موازنه قدرت منطقه‌ای، نقشی تعیین‌کننده ایفا کرده است. از نگاه این روزنامه، دو مؤلفه استقلال و عزت ملی همچنان به عنوان ستون‌های اصلی این مکتب سیاسی باقی خواهند ماند.

در مجموع، مرور بازتاب جهانی این مراسم نشان می‌دهد که رسانه‌های خارجی با وجود اختلاف در روایت‌ها و برداشت‌های سیاسی در چهار محور اصلی اشتراک نظر داشتند؛ نخست، گستردگی و کم‌سابقه بودن حضور مردمی؛ دوم، تبدیل مراسم به نمایش انسجام سیاسی و اجتماعی؛ سوم، اهمیت آن در روند انتقال رهبری و تثبیت ساختار قدرت؛ و چهارم، پیام‌های منطقه‌ای و بین‌المللی آن در بحبوحه تنش‌های ایران با آمریکا و اسرائیل. همین همگرایی نسبی در میان رسانه‌هایی با گرایش‌های کاملاً متفاوت، نشان می‌دهد که تشییع رهبر شهید انقلاب از سطح یک مراسم ملی فراتر رفت و به رخدادی اثرگذار در عرصه سیاست منطقه‌ای و روایت‌های بین‌المللی تبدیل شد.

خاورمیانه

انحلال نهاد حکومتی حماس

اختیارات به کمیته تکنوکرات واگذار شد

دفتر اطلاع‌رسانی دولت غزه روز دوشنبه در بیانیه‌ای از استعفای «محمد عبدالخالق الفرا» معاون رئیس کمیته پیگیری اقدامات دولت و رئیس کمیته اضطراری دولتی در غزه خبر داد.

این نهاد در بیانیه خود اعلام کرد که این کمیته منحل شده و اختیارات آن به کمیته ملی مدیریت غزه واگذار شده است. رئیس دفتر رسانه‌ای دولت حماس گفت که این گروه آماده است تا حکومت را به کمیته تکنوکرات فلسطینی که قرار است طبق این توافق، منطقه را رهبری کند، واگذار کند. این اعلامیه در عمل تغییر چندانی ایجاد نمی‌کند و حماس و نیروهای امنیتی آن کنترل محکمی بر بخشی از غزه که توسط ارتش اسرائیل اشغال نشده، دارند. اما این اقدام نمادین تمرکز توافق آتش‌سوزی را دوباره بر اسرائیل قرار می‌دهد.

به گزارش خبرگزاری «اسما» فلسطین، معاون رئیس کمیته پیگیری اقدامات دولت و رئیس کمیته اضطراری دولتی در غزه به شکل رسمی، استعفانامه خود را ارائه کرد تا انتقال کارهای اداری تسهیل و راه برای یک کمیته تکنوکرات فلسطینی برای اجرای حکومت غیرنظامی هموار شود.

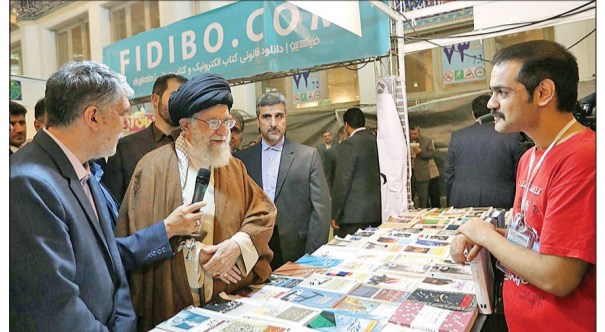
یک مقام حماس از نخواست نامش فاش شود به خبرگزاری فرانسه گفت: «این جنبش تصمیم گرفته است کمیته دولت غزه را منحل کند و یک چهره مورد قبول ملی را برای نظارت بر کار کمیته منصوب کند تا زمانی که کمیته ملی اداره غزه رسماً مسئولیت‌های خود را بر عهده بگیرد». دفتر رسانه‌ای حماس در غزه اعلام کرد که «یک کنفرانس مطبوعاتی مهم» را اواخر روز دوشنبه برگزار خواهد کرد اما جزئیاتی ارائه نکرد. یک مقام دیگر حماس گفت که این گروه پیش از این در نشست اخیر قاهره، سایر جناح‌های فلسطینی را از این اقدام مطلع کرده بود. این مقام گفت: «جناح‌ها از تصمیم حماس استقبال کردند و آن را گامی جدی در جهت توانمندسازی کمیته ملی برای به عهده گرفتن نقش حکومتی خود توصیف کردند». انحلال نهاد حماس، راه را برای کمیته ملی اداره غزه (NCA) به ریاست علی شعث، مقام فلسطینی، برای به عهده گرفتن مسئولیت‌های اداری هموار می‌کند.

روایت

تحسین ترجمه و نقد جهان‌بینی

نگاه رهبر شهید انقلاب به رمان خانواده تیبو

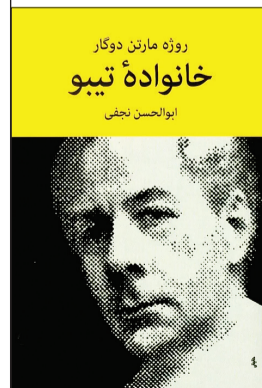
رمان «خانواده تیبو» نوشته‌ی روزه مارتن دوگار، نویسنده‌ی فرانسوی و برنده‌ی نوبل ادبیات (۱۹۳۷) از جمله آثاری است که در ایران سرگذشتی منحصر به فرد یافته است. این کتاب که با ترجمه ابوالحسن نجفی و توسط انتشارات نیلوفر منتشر شد، افزون بر جایگاه ادبی والای خود، به دلیل توجه ویژه رهبر شهید انقلاب و نقش مستقیم ایشان در رفع توقیف آن، به پدیده‌ی فرهنگی در تاریخ معاصر ایران بدل شده است. نکته‌ی شایان تأمل آن که رهبر انقلاب در بازه‌ی کوتاه (مهر و آذر ۱۳۷۰) دست‌کم سه بار در محافل مختلف از جمله جلسه‌ی تفسیر سوره بقره، دیدار با مجمع نویسندگان مسلمان و نشست با اعضای شورای عالی ویرایش از این کتاب سخن گفته‌اند. این اشارات مکرر، از یک سو بیان‌گر ستایش ایشان از کیفیت ترجمه و توصیف آن به‌عنوان یکی از ترجمه‌های ممتاز فارسی است و از سوی دیگر نشان‌دهنده‌ی نقد عمیق محتوایی بر جهان‌بینی حاکم بر رمان، یعنی اومانسیم بی‌پشتوانه‌ی دینی است.

ترجمه‌ای ممتاز

نخستین و برجسته‌ترین نکته‌ای که در بیانات رهبر شهید درباره‌ی «خانواده تیبو» به چشم می‌خورد، ستایش از ترجمه ابوالحسن نجفی است. ایشان در دیدار با اعضای شورای عالی ویرایش زبان فارسی (۱۸ آذر ۱۳۷۰) با اشاره‌ی صریح به مترجم کتاب، فرمودند: «من ضمناً یک نکته‌ای به جناب آقای نجفی عرض بکنم. آن کتاب ترجمه‌ی جنابعالی - خانواده تیبو - بسیار ترجمه خوبی است؛ واقعاً از آن ترجمه‌های ممتاز فارسی است. من البته، هم فرانسه نمی‌دانم، متن را هم ندیده‌ام اما استواری ترجمه و رسایی ترجمه خودش را نشان می‌دهد. با اینکه کتاب سختی هم هست، یعنی جزو کتاب‌هایی است که سخت است و مفصل هم هست؛ خوب حوصله کرده‌اید». ایشان هم‌چنین به تفاوت ساختاری جلد‌های کتاب اشاره کرده و ارزش تاریخی جلد‌های پایانی را ستوده‌اند: «از جلد سوم به بعدش - جلد سوم و چهارم - ارزش تاریخی خیلی قیمتی‌ای هم دارد؛ خوب تمام اوضاع و احوال جنگ را نشان می‌دهد؛ جنگ بین الممل و مقدمات و مانند این‌ها را؛ جلد‌های اول و دوم آن اصلاً در آن مقوله نیست، یعنی یک سبک دیگری است». نکته‌ی جالب آن که رهبر شهید برای این کتاب تقریظ نیز نوشته‌اند: «من هر کتابی که می‌خوانم، یک تقریظی می‌نویسم. برای این کتاب ترجمه شما هم تقریظ نوشتم؛ هم بعد از جلد اول، هم بعد از جلد آخر یا سوم - یکی از این دو جلد - جلد اول را که خواندم، پشت جلد نوشتم که بعد است من جلد دوم این کتاب را بخوانم؛ چون باب ذهنیات ما نیست، [اما] برداشت من بعد از خواندن آن جلد سوم به بعد به کلی از این کتاب عوض شد».

نقد جهان‌بینی نویسنده

در کنار ستایش از ترجمه، رهبر شهید به‌طور مکرر بر نقد محتوایی جهان‌بینی حاکم بر رمان تأکید کرده‌اند. ایشان در جلسه هفتم تفسیر سوره بقره (۲۴ مهر ۱۳۷۰) با اشاره به رویکرد اومانستی نویسنده، فرمودند: «من یک کتابی را از روزه مارتن دوگار نویسنده فرانسوی که زمانی نوشته به نام «خانواده تیبو» خواندم... این ظاهر از اومانسیم قرن نوزدهم و اوایل قرن بیستم است. این انسانیت‌گرها که معتقد بودند، عشق به انسان و انسانیت و علاقه و وجدان انسانی می‌تواند، برکننده خلاقیت‌های مذهبی و ایمان مذهبی و جاذبه مذهبی باشد، این‌ها قبل از رواج مارکسیسم خیلی کتاب می‌نوشتند و این روزه مارتن هم جزو آن‌هاست که خیلی خوب در کتابش قضیه را تشریح می‌کند». با وجود ستایش از ترجمه و حتی توصیه به خواندن کتاب برای جوانان، رهبر شهید انقلاب نگرانی جدی از تأثیر محتوای اومانستی آن بر مخاطب دارند. ایشان در دیدار با شورای عالی ویرایش (۱۸ آذر ۱۳۷۰) این دغدغه را چنین بیان کردند: «من این کتاب را خیلی دوست می‌دارم؛ چون زبان خوبی دارد، اطلاعات زیادی دارد، دوست می‌دارم توصیه کنم که بخوانند جوان‌ها - حالا یک جایی هم یک چیزی نقل کردم از آن در یک مجمعی - لکن به خاطر این جهت می‌ترسم». ایشان سپس با تحلیل یکی از صحنه‌های کلیدی رمان، پوچی نهفته در این جهان‌بینی را به تصویر کشیدند: «البته نه این که بخواهد این را بگوید بلکه از زبان قهرمان داستانش که در هنگام یک بیماری لاعلاج با خودش فکر می‌کند، فایده تلاش من چه بود و یادداشت‌هایش را می‌نویسد، حقایقی را که تفکر اومانستی به انسان می‌دهد و آن احساس ناگزیر این تفکر اومانستی را کاملاً مشخص می‌کند و آنجا کاملاً می‌شود این را فهمید. او می‌گوید، فایده زندگی کردن همین است که تو لذت ببری! واقعاً طبق تفکر جهان‌بینی مادی جز این هم چیز دیگری نیست». در دیدار با مجمع نویسندگان مسلمان (۲۸ مهر ۱۳۷۰) ایشان با صراحت بیشتری به نقد محتوای کتاب پرداختند: «این چهار جلد کتاب، البته با همان گرایش‌های اومانستی قرن نوزدهمی و اوایل قرن بیستمی است؛ با یک قضاوت‌های خیلی قاطع و مطلق و تعصب‌آمیز ضد مذهبی و البته ضد جنگ. گرایش عمده‌اش، ضد جنگ بین‌الملل اول است». منبع: ایبنا

صدای جسارت

شهرنوش پاریسی‌پور نویسنده و داستان‌نویس ایرانی در ۸۰ سالگی درگذشت

با درگذشت شهرنوش پاریسی‌پور در ۱۲ تیر ۱۴۰۵ ادبیات معاصر ایران یکی از برجسته‌ترین و جسورترین صداهای خود را از دست داد؛ نویسنده‌ای که زندگی و آثارش آینه‌ای از فرساز و فرودهای تاریخ معاصر، دغدغه‌های زنان ایرانی و جست‌وجوی بی‌وقفه انسان برای آزادی، هویت و معنا بود. هرچند زندگی او با سانسور، زندان، مهاجرت و دوری از وطن همراه شد، اما این تجربه‌ها نه تنها از توان خلاقیتش نکاست بلکه به آفرینش آثاری انجامید که امروز از مهم‌ترین نمونه‌های رمان‌نویسی معاصر فارسی به‌شمار می‌روند. در میان نویسندگان معاصر ایران، نام شهرنوش پاریسی‌پور با جسارت، نوآوری و تجربه‌گرایی در روایت‌گره خورده است. او از جمله نویسندگانی است که نه تنها مرزهای داستان‌نویسی معاصر را گسترش داد بلکه با نگاهی متفاوت به تاریخ، اسطوره، زن و جامعه، افق تازه‌ای در ادبیات داستانی فارسی گشود. پاریسی‌پور خود را «دومین زنی که در ایران رمان نوشت» معرفی می‌کرد؛ عبارتی که در سال‌های پایانی زندگی نیز بر آن تأکید داشت و آن را نشانه‌ای از دشواری‌های حضور زنان در عرصه رمان‌نویسی ایران می‌دانست. شهرنوش پاریسی‌پور ۲۸ بهمن سال ۱۳۲۴ در تهران، از مادری تهرانی و پدری شیرازی که قاضی دادگستری بود، متولد شد. دوران کودکی و نوجوانی خود را میان تهران و خرمشهر سپری کرد؛ تجربه‌ای که بعدها در شکل‌گیری نگاه اجتماعی و چندلایه او به جامعه ایران بی‌تأثیر نبود. پس از پایان تحصیلات متوسطه، در رشته علوم اجتماعی دانشگاه تهران به تحصیل پرداخت

ویژه جام جهانی ۲۰۲۶

هیولای یخی

گول‌های جدید فوتبال جهان به هم رسیدند

نروژ با هیولای یخی‌اش، ششی تحقیرآمیز را برای قناری‌های زرد رقم زد تا مثلث قدرت‌های اصلی تکمیل شود. حالا هالند از نظر تعداد گل هم با کیلیان امباپه و لیونل مسی مساوی شده و به‌نظر می‌رسد، ادامه این جام جهانی رقابت این سه سوپرستار باشد. البته هری کین هم در فاصله نزدیک، آنها را تعقیب می‌کند اما آنچه تفاوت ایجاد می‌کند این است که امباپه و هالند، تصویری از رقابت‌های آینده فوتبال دنیا را می‌سازند، درست مانند آنچه مسی و رونالدو در جام جهانی ۲۰۰۶ شروع کردند و تا امروز ادامه دارد. دیدار فرانسه و نروژ که روز پنج‌شنبه ۱۸ برمه‌برگزار می‌شود، دوتل بزرگ میان دو غول جدید فوتبال جهان، امباپه و هالند است. رقابتی که احتمالاً الهام‌بخش بسیاری از نوجوانان و جوانان عاشق فوتبال در سراسر جهان باشد.

رویای بزرگ

در شب درخشش جود بلینگهام و هری کین و برد انگلستان در جدال نفسگیر برابر مکزیک میزبان با نتیجه ۳-۲ این اربلینگ هالند بود که در بازی مرحله یک‌هشتم‌نهایی با نمایشی ویرانگر برابر برزیل، همه را شگفت‌زده کرد. اتفاق نظری که بعد از بازی مرحله یک‌هشتم‌نهایی در ورزشگاه مت لایف وجود داشت، این بود که توضیح دادن آنچه بیش از ۸۰ هزار نفر در ورزشگاه و میلیون‌ها نفر در سراسر جهان شاهدش بودند تقریباً غیرممکن است. بعضی‌ها گفتند این اتفاق فراتر از رویاهایشان بوده است. بعضی دیگر هم گفتند اصلاً کلمه‌ای برای توصیف‌اش پیدا نمی‌کنند. هالند پس از شکست دادن برزیل گفت: «همیشه رویای رساندن نروژ به جام جهانی را داشتم اما حتی در رویا هم نمی‌توانستم تصور کنم که برزیل را شکست بدهیم. گاهی مجبور می‌شوم خودم را نیشگون بگیرم تا باور کنم». شاید آندریاس شیلدرروپ، بازیکن تیم ملی نروژ بتواند بهتر توضیح بدهد. او پاس گل ششم و هفتم هالند را در این جام داد؛ گل‌هایی که شصت‌ویکمین و شصت‌ودومین گل ملی هالند در تنها ۵۴ بازی برای نروژ بودند. این وینگر بنفیکا گفت: «واقعاً هیچ حرفی برای گفتن ندارم؛ همه ما مات و مبهوت شده‌ایم. فقط خوشحالم که او نروژی است و برای تیم ما بازی می‌کند». اگر تصویر را جلو ببریم، هالند را می‌بینیم که به سمت هم‌تیمی‌هایش، هواداران نروژ و میلیون‌ها بیننده در سراسر جهان می‌دود؛ کسانی که وقتی عظمت را می‌بینند، آن را تشخیص می‌دهند. در همان حال ستاره‌های برزیل، روی زمین افتاده‌اند؛ درست مثل مهره‌های بولینگ که با یک ضربه، نقش بر زمین می‌شوند. تا دقیقه ۷۹ آنها حملات این

و سال ۱۳۵۲ فارغ‌التحصیل شد. علاقه او به شناخت فرهنگ‌های شرقی، سبب شد تحصیل در رشته زبان و فرهنگ چینی را در دانشگاه سوربن فرانسه دنبال کند. آشنایی با ادبیات شرقی، اسطوره‌ها و عرفان، بعدها در ساختار روایی و جهان داستانی آثارش بازتابی آشکار یافت.

زندانی در دو مقطع

فعالیت حرفه‌ای پاریسی‌پور در سال ۱۳۴۵ با ورود به سازمان رادیو و تلویزیون ملی ایران آغاز شد. او پس از چند سال، تهیه‌کنندگی برنامه «زنان روستایی» را بر عهده گرفت؛ برنامه‌ای که فرصتی برای آشنایی نزدیک با زندگی زنان در مناطق مختلف ایران را فراهم آورد. پاریسی‌پور نویسندگی را از ۱۳ سالگی آغاز کرد و از ۱۶ سالگی داستان‌های کوتاهش را با نام مستعار در نشریاتی مانند اطلاعات بانوان منتشر می‌کرد. استعداد او در داستان‌پردازی از همان سال‌ها آشکار بود و نخستین رمانش با عنوان «سگ و زمستان بلند» در تابستان ۱۳۵۳ به پایان رسید. این اثر، هرچند با تأخیر منتشر شد، اما آغاز ورود یکی از مهم‌ترین صداهای زنانه به عرصه رمان فارسی بود. زندگی شخصی و حرفه‌ای پاریسی‌پور همواره با تحولات سیاسی و اجتماعی ایران درهم آمیخته بود. او در سال ۱۳۴۶ با ناصر تقوایی ازدواج کرد و در سال ۱۳۵۲ از او جدا شد. حاصل این ازدواج یک فرزند پسر بود. همان سال در اعتراض به اعدام خسرو گل‌سرخ و کرامت‌الله دانشیان و نیز بازداشت نویسندگانی چون غلامحسین ساعدی، هوشنگ گلشیری، فریده لاشایی و پرویز زاهدی از سازمان رادیو و تلویزیون استعفا داد. اندکی بعد بازداشت شد و ۵۴ روز را در زندان گذراند. در مرداد ۱۳۶۰ در حالی که

جهان داستانی

رمان «طوبا و معنای شب» مهم‌ترین و بلندپروازانه‌ترین اثر پاریسی‌پور به‌شمار می‌رود. او نگارش این رمان را در سال ۱۳۶۲ در دوران زندان آغاز کرد و پس از تکمیل، اثر در سال ۱۳۶۸ منتشر شد. این رمان، روایت زندگی چند نسل از زنان ایرانی در بستر تحولات تاریخی و اجتماعی ایران است. نویسنده کوشیده است از خلال سرگذشت «طوبا»، تاریخ معاصر، سنت، دین، سیاست و جایگاه زن را بازخوانی کند. محدودیت‌های ناشی از سانسور نیز سبب شد، روایت او از قالب واقع‌گرایی صرف فراتر رود و با بهره‌گیری از عناصر اسطوره‌ای، عرفانی و رئالیسم جادویی، جهان داستانی ویژه‌ای خلق کند؛ جهانی که در آن مرز میان تاریخ، رؤیا، اسطوره و واقعیت درهم می‌آمیزد. کارنامه ادبی شهرنوش پاریسی‌پور از نظر تنوع موضوعی و گستره اندیشه، یکی از

مهاجم و ابکی‌نگ را مهار کرده بودند. آلیسون دروازه‌بان برزیل فقط یک مهار ساده مقابل او داشت و گابریل تقریباً او را کاملاً کنترل کرده بود. بین آنها چند تری‌ت‌به‌تن و درگیری فیزیکی هم شکل گرفته بود و هالند تا آن لحظه فقط ۱۹ بار توپ را لمس کرده بود. اما نکته جالب درباره هالند همین است؛ بیست‌مین لمس توپ کافی بود. او در مجموع فقط ۳۰ لمس توپ داشت؛ دقیقاً به اندازه الکساندر سورلوث که بین دو نیمه تعویض شد چون تأثیر چندانی روی بازی نداشت. در دقیقه ۹۰ سه لمس توپ همه‌چیز را تغییر داد. پاس ساده‌ای از سمت چپ دریافت کرد. یک لمس برای کنترل. لمس دوم برای آوردن توپ روی پای چپ و لمس سوم برای فرستادن توپ از بین پاهای دنیلو مدافع برزیل و همان گوشه‌ای که گل اولش را زده بود. اگر گل اول مانند یک اسلم‌دانک تماشایی در بسکتبال بود این یکی شبیه پرتابی مرگبار از فاصله‌ای بسیار دور بود. هالند بعد از دو گل، دو شادی کاملاً متفاوت انجام داد. اولی،

یادداشت: سینمای ایران

صداقت در قاب

میراث منوچهر فرید؛
بازیگری که زندگی را به پرده آورد

حسن تهرانی

کارگردان سینما

خبر درگذشت منوچهر فرید، مرا به سال‌هایی برد که سینمای ایران هنوز فرصت داشت، آدم‌ها را کشف کند نه اینکه آنها را بسازد. آن روزها، بازیگر خوب کسی نبود که بتواند احساسات را پررنگ‌تر از زندگی نشان دهد؛ بازیگر خوب کسی بود که بتواند زندگی را همانگونه که هست، با همه پیچیدگی‌هایش، به پرده سینما بیاورد. منوچهر فرید از همین تبار بود. سال‌هاست هر بار «رگبار» بهرام بیضایی را می‌بینم پیش از آنکه به داستان فیلم فکر کنم، به آدم‌هایش می‌اندیشم. بیضایی از همان نخستین فیلم بلندش، نشان داد که قهرمان برای او یک فرد نیست؛ یک جامعه است. کوچه، مدرسه، مغازه، همسایه‌ها و نگاه مردم، همه در شکل دادن سرنوشت انسان نقش دارند. در چنین جهانی هر شخصیت، حتی اگر زمان حضورش کوتاه باشد، مسئولیتی در ساختمان فیلم برعهده دارد. منوچهر فرید این حقیقت را بهتر از بسیاری از هم‌نسلاش درک کرده بود. او می‌دانست، شخصیت را نباید با نمایش بیرونی ساخت. کافی بود اندکی شانه‌هایش را جمع کند، جمله‌ای را با مکتی کوتاه ادا کند یا نگاهش را لحظه‌ای بیشتر بر چهره طرف مقابل نگه دارد تا گذشته و حال آن شخصیت برای تماشاگر قابل لمس شود. او هیچگاه به دنبال آن نبود که تماشاگر بگوید «چه بازیگر بزرگی است». می‌خواست مخاطب بگوید «این آدم را می‌شناسم؛ انگار سال‌هاست، او را دیده‌ام».

در «رگبار»، آنچه بیش از همه مرا مجذوب می‌کند، همین شناخت عمیق او از آدم‌های طبقه متوسط شهری است؛ مردمانی که نه قهرمان هستند و نه شرور. آنها زیر فشار قضاوت دیگران، سنت، آبرو و ترس از حرف مردم زندگی می‌کنند. شخصیتی که فرید جان می‌بخشد نیز از همین جنس است. اگر گاهی تندخو به نظر می‌رسد ریشه آن را باید در محیط پیرامونش جست‌وجو کرد، نه در ذات او. اگر گاهی رفتارش آزاردهنده است از انسانی می‌آید که خود نیز اسیر همان مناسباتی است که دیگران را گرفتار کرده است. به گمان من، ارزش بازی منوچهر فرید دقیقاً در همین نکته نهفته است؛ او هیچگاه شخصیت را قضاوت نمی‌کند. بازیگرانی هستند که هنگام

ایفای نقش، تکلیف مخاطب را روشن می‌کنند؛ از همان ابتدا می‌گویند، این آدم را دوست داشته باش یا از او متنفر باش. اما فرید چنین نمی‌کرد. او شخصیت را به زندگی می‌سپرد و قضاوت را به تماشاگر.

همین ویژگی است که بازی او را پس از گذشت

بیش از نیم قرن همچنان زنده نگه داشته است. بسیاری از بازی‌های پرزرق و برق آن سال‌ها امروز کهنه به نظر می‌رسند اما بازی او هنوز بوی زندگی می‌دهد؛ زیرا از مد روز و شیوه‌های رایج بازیگری تأثیر نگرفته بود بلکه از مشاهده دقیق انسان سرچشمه می‌گرفت. من هر بار که بازی منوچهر فرید را در این فیلم می‌بینم، احساس می‌کنم او این نگاه را از همان سال‌ها به خوبی دریافت کرده بود. او هرگز احساسات را مصرف نمی‌کرد؛ آنها را پنهان نگه می‌داشت، درست همانگونه که بسیاری از آدم‌های واقعی احساسات خود را پنهان می‌کنند.

همیشه برام این پرسش وجود داشته که چرا بعضی بازیگران، با آن همه توانایی، هرگز به شهرتی که شایسته آن بودند، نرسیدند. شاید پاسخ را باید در خود سینما جست. دوربین معمولاً عاشق کسانی می‌شود که خود را عرضه می‌کنند اما گاهی عاشق بازیگرانی نیز می‌شود که خود را فراموش کرده‌اند. منوچهر فرید از گروه دوم بود. او هر بار بخشی از شخصیت واقعی خود را کنار می‌گذاشت تا زندگی فرد دیگری را وام بگیرد. شاید به همین دلیل پس از پایان فیلم، کمتر بازیگر را به یاد می‌آوریم و بیشتر خود شخصیت در ذهنمان باقی می‌ماند. من نسلی را به یاد دارم که بازیگرانش پیش از آنکه به فکر شهرت باشند به دنبال درست انجام دادن کارشان بودند. آنها ساعت‌ها آدم‌ها را در خیابان‌ها تماشا می‌کردند، به شیوه حرف زدنشان دقت می‌کردند و از زندگی روزمره درس بازیگری می‌آموختند. منوچهر فرید نیز از همان نسل بود؛ نسلی که باور داشت حقیقت، بزرگ‌ترین معلم هنر است. امروز که سینما بیش از هر زمان دیگری به سرعت و جلوه‌های بیرونی وابسته شده است، بازگشت به بازی‌های او معنای دیگری پیدا می‌کند. او یادآوری می‌کند که گاهی یک نگاه کوتاه، یک لبخند نیمه‌تمام یا سکوتی که در جای درست قرار گرفته، می‌تواند از بلندترین دیالوگ‌ها تأثیرگذارتر باشد. مرگ، رسم عجیبی دارد. ابتدا انسان را از میان ما می‌برد و بعد آرام آرام ارزش آنچه را به جا گذاشته، آشکار می‌کند. شاید اگر منوچهر فرید امروز در میان ما بود، کمتر از او سخن می‌گفتم. اما اکنون که تنها فیلم‌هایش باقی مانده‌اند بهتر می‌توان فهمید که چه اندازه از جنس سینمایی بود که به انسان احترام می‌گذاشت. برای من منوچهر فرید تنها بازیگری از نسل گذشته نیست. او یادگار روزگاری است که سینما هنوز به نجابت آدم‌های معمولی ایمان داشت؛ روزگاری که فیلم‌سازان می‌دانستند بزرگ‌ترین حادثه در درون انسان رخ می‌دهد، نه در بیرون او. شاید به همین دلیل است که هر بار «رگبار» را می‌بینم، احساس نمی‌کنم با اثری متعلق به ۵۰ سال پیش روبه‌رو هستم. احساس می‌کنم هنوز هم آن آدم‌ها در همان کوچه‌ها زندگی می‌کنند و منوچهر فرید همچنان در میان آنها راه می‌رود؛ آرام، دقیق و بی‌نیاز از هر تلاشی برای اثبات خود. شاید این همان معنای واقعی ماندگاری باشد؛ اینکه هنرمند، سال‌ها پس از رفتن هنوز در حافظه تماشاگر نفس بکشد، نه به خاطر شهرتش بلکه به خاطر انسان‌هایی که با صداقت بر پرده، جان بخشیده است.

ادامه همین مسیر فکری است و علاقه نویسنده به تلفیق ادبیات، عرفان و فلسفه را آشکار می‌سازد.

از منظر سبک و شیوه روایت، پارسی‌پور را باید از مهم‌ترین نمایندگان «رنالیسم جادویی» در ادبیات معاصر ایران دانست. هرچند آثار او از واقعیت‌های اجتماعی آغاز می‌شوند اما به تدریج از مرز واقع‌گرایی عبور کرده و به قلمرو رؤیا، اسطوره، نماد و جهان‌های فراواقعی وارد می‌شوند. حضور عناصر شگفت، ارتباط ذهن‌ها، دگرگونی زمان و مکان، شخصیت‌های نمادین و تلفیق امر واقعی با امر ناممکن از مهم‌ترین ویژگی‌های روایت اوست. با این حال این عناصر هرگز صرفاً برای شگفتی‌آفرینی به کار نمی‌روند بلکه ابزاری برای بیان حقیقتی عمیق‌تر درباره انسان و جامعه هستند. درون‌مایه غالب آثار پارسی‌پور بحران هویت انسان ایرانی در دوران گذار است؛ انسانی که میان سنت و مدرنیته، ایمان و عقل، گذشته و آینده و خواسته‌های فردی و الزامات اجتماعی سرگردان مانده است. شخصیت‌های او پیوسته در حرکت‌اند؛ سفر می‌کنند، می‌رقصدند، می‌گریزند، می‌شکنند و دوباره خود را بازسازی می‌کنند. این پویایی نمادی از جست‌وجوی مداوم انسان برای یافتن هویت و معناست. در مقابل، سکون در آثار او همواره معادل مرگ، انفعال و فرسودگی است.

از نظر ساختار روایی نیز رمان‌های پارسی‌پور معمولاً بر دو لایه استوارند. لایه نخست، روایت رویدادهای روزمره و واقعیت‌های اجتماعی است؛ اما در زیر این سطح لایه‌ای عمیق‌تر جریان دارد که به مفاهیم فلسفی، عرفانی و هستی‌شناسانه اختصاص یافته است. این ساختار دوگانه از «طوبا و معنای شب» به بعد آشکارتر می‌شود و در «عقل آبی» به اوج می‌رسد. در این آثار، رخدادهای فراواقعی، مانند ارتباط ذهن با ذهن یا آگاهی از اندیشه دیگران، نه به عنوان پدیده‌ای خارق‌العاده بلکه به منزله نمادی برای بیان مرزهای ناشناخته ذهن و حقیقت به کار گرفته می‌شوند. از این منظر پارسی‌پور را نمی‌توان صرفاً یک رمان‌نویس اجتماعی یا نویسندۀ فمینیست دانست. او نویسندۀ اندیشه‌ورز است که با بهره‌گیری از تاریخ، اسطوره، عرفان، فلسفه و رنالیسم جادویی کوشیده است، تصویری چندلایه از جامعه ایرانی و انسان معاصر ارائه دهد.

از برقراری ارتباطی سالم با خود و دیگران؛ از این رو، تقابل زن و مرد در آثار او بیش از آنکه جنسیتی باشد، بازتابی از بحران انسان معاصر است. سیر تحول آثار پارسی‌پور نیز قابل توجه است. نخستین رمان‌های او، «سگ و زمستان بلند» و «ماجرای ساده و کوچک روح درخت» که پیش از انقلاب اسلامی نوشته شدند پیش از هر چیز رنگ‌وبوی سیاسی دارند و بازتابی از فضای پارتی‌دیده دهه ۱۳۵۰ ایران هستند. هرچند رمان دوم سال‌ها بعد منتشر شد اما هر دو اثر، دغدغه‌های اجتماعی و سیاسی نویسنده را آشکار می‌کنند.

پس از انقلاب اسلامی، مسیر فکری و هنری پارسی‌پور دگرگون شد و توجه او بیش از پیش به تاریخ، فرهنگ و ریشه‌های بحران‌های اجتماعی معطوف شد. حاصل این تحول، آثاری چون «طوبا و معنای شب»، «زنان بدون مردان»، «عقل آبی» و «بر بال باد نخستین» بود؛ آثاری که در آن‌ها تاریخ، اسطوره، فلسفه، عرفان و تخیل درهم می‌آمیزند و ساختاری چندلایه پدید می‌آورند. در میان این آثار، «عقل آبی» را می‌توان فلسفی‌ترین رمان پارسی‌پور دانست؛ رمانی که پرسش‌های بنیادین درباره آگاهی، هستی، ذهن و حقیقت را در قالب داستانی نمادین مطرح می‌کند. رمان «آداب صرف چسای در حضور گرگ» نیز

غنی‌ترین نمونه‌ها در میان نویسندگان معاصر ایران است. آثار او تنها به یک گونه یا یک جریان ادبی محدود نمی‌شود؛ بلکه طیفی از رمان‌های سیاسی، تاریخی، فلسفی، اجتماعی و حتی علمی-تخیلی را دربرمی‌گیرد. این تنوع نشان می‌دهد که پارسی‌پور همواره کوشیده است، ادبیات را بستری برای طرح مهم‌ترین دغدغه‌های انسان معاصر، به‌ویژه جامعه ایرانی، قرار دهد. در مرکز این دغدغه‌ها مسئله زن، آزادی، هویت، تاریخ، سنت، قدرت و نسبت انسان با جهان هستی قرار دارد.

اگرچه موضوع زن تقریباً در تمامی آثار پارسی‌پور حضوری پررنگ دارد اما این حضور هرگز به طرح صرف مسائل جنسیتی محدود نمی‌شود. زنان در آثار او شخصیت‌هایی هستند که در جست‌وجوی هویت، آزادی و استقلال با ساختارهای سنتی، مناسبات قدرت و محدودیت‌های فرهنگی درگیر می‌شوند. رمان «زنان بدون مردان» آشکارترین تجلی این نگرش است؛ اثری که با روایتی نمادین، سرگذشت زبانی را به تصویر می‌کشد که هر یک به شکلی در پی گریز از سلطه مردسالارانه و دستیابی به معنایی تازه برای زندگی هستند. در مقابل مردان نیز در جهان داستانی پارسی‌پور غالباً شخصیت‌هایی سرگشته، گرفتار بحران هویت و ناتوان

غول‌های مرحله دوم

حالا با آمدن هالند به مرحله بعدی باید در انتظار جدال سخت و سرنوشت‌ساز او و کیلیان امباپه باشیم. دیداری که می‌تواند، آتش رقابت هاداران این دو غول تازه فوتبال جهان را شعله‌ور کند. البته که اریلینگ هالند هنوز در پروژه کهبشانی‌سازی زنال‌مادرید هست و بعد نیست سال بعد خط حمله قوی سیدبا او، امباپه و وینیسیوس از هر زمان دیگری رویایی‌تر شود. با این وجود این جام جهانی را بسیاری پایان عصر مسی-رونالدو و آغاز دوره جدید با امباپه-هالند می‌دانند. گویی مسیری که در مرحله اول با کشف و پرورش مسی و رونالدو آغاز شده بود حالا در مرحله دوم خود به ساخت دو هیولای تازه رسیده است. شاید مسی و رونالدو هنوز چیزهایی از فوتبال گذشته در بازی‌شان داشتند اما هالند و امباپه دو موجود کاملاً جدید هستند. آنها پرجماد نسلی هستند که با امکانات کامل و علم دقیق برای درخشش در فوتبال ساخته شده‌اند و تنها نیستند. لامین یامال، جود بلینگهام و ستاره‌های تازه‌نفس دیگری هستند که دارند، شکل آینده فوتبال جهان را می‌سازند. ستاره‌هایی که قرار است، عکس‌شان جای عکس مسی و رونالدو را روی کاور بازی‌های فوتبال جدید که به بازار می‌آیند، بگیرد. فوتبال در جام جهانی ۲۰۲۶ نشانه‌هایی از آنچه در آینده این صنعت سرگرمی بزرگ رخ خواهد داد را به نمایش گذاشته است. بنظر می‌رسد این آخرین جام جهانی باشد که فن‌آوری هوش مصنوعی به‌طور کامل در آن دخالت ندارد و انتظار می‌رود در دوره‌های آینده شاهد تغییر و تحولاتی بنیادین از این نظر در مسابقات جام جهانی باشیم. امباپه و هالند، لامین یامال، بلینگهام و دیگر ستاره‌های جدید از راه رسیده‌اند شاید به دلیل تفاوت‌هایشان تا قبل از جام جهانی همواره در مقایسه با ستاره‌های پیش از خود شکست می‌خوردند اما حالا با درخشش هالند و امباپه، آنها گویی واقعیت آینده فوتبال را به تصویر کشیدند.

جشنی پرهیجان کنار پرچم کرزن بود. دومی، یادآور حرکت معروف اریک کانتونا پس از گل زیبایش مقابل ساندرلند در سال ۱۹۹۶ بود. اما نسخه هالند حتی سردتر و بی‌احساس‌تر بود؛ چهره‌اش تقریباً هیچ تغییری نکرد. شاید خودش هم باور نمی‌کرد که در این جام جهانی با بهترین مدافعان دنیا چنین می‌کند. هالند بازیکنی است که بسیار بیشتر از آنچه انتظار می‌رود، گل می‌زند. اگر گل‌های دیر هنگام هالند نبود، انتخاب بهترین بازیکن زمین بسیار ساده بود و آن عنوان به اوربان نیلانند می‌رسید. آمار می‌گوید، او چهار مهار داشت اما هر چهار تا فوق‌العاده بودند؛ از جمله مهار پنالتی نیمه اول گیمارش. دروازه‌بان ۳۵ ساله‌ای که فصل گذشته تقریباً برای باشگاه‌اش، سوپا بازی نکرد به‌خاطر واکنشش مقابل نینمار هم تحسین شد. نینمار پس از ورود به زمین از روی نقطه پنالتی گل زد سپس به نیلانند توپین کرد اما دروازه‌بان نروژ فقط به او خندید. برای تیمی که پنج بار قهرمان جهان شده بود این شکست برایش بسیار تلخ بود. وینیسیوس، بهترین بازیکن برزیل در این مسابقه و شاید کل جام جهانی، ارزش این نمایش را خوب درک کرد. او در مسیر خروج از ورزشگاه توقف کرد تا به گرمی به هالند بابت خلق فصل دیگری از داستان درخشانش تبریک بگوید.

نروژ که ۲۸ سال از جام جهانی دور بود و تنها دو سال پیش در رده پنجم جهان قرار داشت حالا به جمع ۸ تیم پایانی رسیده است. حریف بعدی آنها انگلیس است. پس از آن شاید آرژانتین و بعد شاید فرانسه. به بیان دیگر احتمالاً دوئل‌هایی با هری کین، لیونل مسی و کیلیان امباپه در انتظار هالند خواهد بود؛ نبردهایی که شاید سرنوشت کفش طلای جام جهانی را مشخص کنند.

سال نهم شماره ۲۲۷۲
سه‌شنبه ۱۶ تیر ۱۴۰۵

دیدگاه: یادداشت اقتصادی

رقابت سخت روی آب

دلیل رشد شاخص‌های بورس چه بود؟

نسرین خدادادی
<div>گروه اقتصاد</div>

بازار جهانی نفت در هفته‌های اخیر وارد مرحله تازه‌ای از رقابت شده است. افزایش عرضه نفت از سوی تولیدکنندگان خاورمیانه، کاهش قیمت‌ها و بازگشت تدریجی صادرات نفت از منطقه خلیج‌فارس، شرایط را برای فروشندگان نفت تحریمی، ازجمله ایران و روسیه، دشوارتر کرده است. در چنین فضایی، گزارش تازه خبرگزاری رویترز نشان می‌دهد که مهم‌ترین مشتریان نفت ایران همچنان پالایشگاه‌های مستقل چین هستند اما حتی این بازار نیز دیگر مانند گذشته انحصاری و بدون رقیب نیست. بر اساس این گزارش پالایشگاه‌های مستقل چین که به «تی‌پات‌ها» معروف هستند، در هفته‌های اخیر به جای خرید نفت ایران و روسیه به سراغ نفت ارزان‌تر و بدون تحریم کشورهای خاورمیانه رفته‌اند. تولیدکنندگان بزرگی مانند عربستان سعودی، عراق، امارات و قطر برای حفظ سهم خود از بازار آسیا، محموله‌های نفتی را با تخفیف‌های قابل توجه عرضه کرده‌اند. موضوعی که قدرت چانه‌زنی خریداران چینی را افزایش داده و فروش نفت ایران را با فشار بیشتری مواجه کرده است. رویترز گزارش داده که ایران برای حفظ مشتریان خود ناچار شده، نفتش را با تخفیفی حدود سه دلار نسبت به شاخص ICE Brent عرضه کند. برخی معاملات نیز حتی با تخفیف‌های بیشتری انجام شده است زیرا فروشندگان ایرانی در تلاشند در برابر نفت ارزان کشورهای حاشیه خلیج‌فارس، مزیت قیمتی خود را حفظ کنند. این وضعیت تنها مختص ایران نیست و نفت روسیه نیز با تخفیف‌های بیشتری نسبت به گذشته معامله می‌شود. با وجود این فشارها، چین همچنان اصلی‌ترین مقصد صادرات نفت ایران محسوب می‌شود. طی سال‌های گذشته، پالایشگاه‌های مستقل استان شان‌دونگ تقریباً بخش عمده نفت ایران را خریداری کرده‌اند و در مقاطعی بیش از ۹۰ درصد صادرات نفت ایران راهی بازار چین شده است. پالایشگاه‌های دولتی چین به دلیل ملاحظات مربوط به تحریم‌های آمریکا معمولاً از خرید مستقیم نفت ایران خودداری می‌کنند اما پالایشگاه‌های خصوصی با استفاده از شبکه‌های پیچیده تجاری و حمل‌ونقل همچنان خریدار اصلی نفت ایران باقی مانده‌اند. با این حال مزیت قیمتی ایران نسبت به گذشته کاهش یافته است. هنگامی که نفت کشورهای خاورمیانه با تخفیف‌های پنج تا ۹ دلاری در اختیار پالایشگاه‌های چینی قرار می‌گیرد، انگیزه خرید نفت تحریمی که با ریسک‌های بیمه، حمل‌ونقل و پرداخت همراه است، کمتر می‌شود. به همین دلیل بسیاری از پالایشگاه‌های مستقل چین، بخشی از خریدهای خود را از ایران به سمت نفت امارات، عراق و دیگر تولیدکنندگان منطقه تغییر داده‌اند. با وجود این رقابت صادرات نفت ایران کاهش نیافته است. بر اساس ادعای رویترز پس از توافق موقت صلح و کاهش محدودیت‌های ناشی از تنش‌های منطقه‌ای، صادرات نفت ایران به حدود یک میلیون و ۲۰۰ هزار بشکه در روز افزایش یافته است.

این رشد تا حدی به دلیل بازگشایی مسیرهای حمل‌ونقل و تسهیل صادرات از خلیج فارس بوده است هرچند بخش عمده این نفت همچنان راهی چین می‌شود. در عمل اگرچه برخی کشورها ممکن است در شرایط خاص و با استفاده از مجوزهای موقت یا سازوکارهای خاص اقدام به خرید نفت ایران کنند اما هنوز نمی‌توان از شکل‌گیری بازار متنوعی برای صادرات نفت ایران سخن گفت. هند، ژاپن و کره جنوبی که پیش از بازگشت تحریم‌ها از مشتریان بزرگ نفت ایران بودند هنوز خرید گسترده‌ای را از سر نگرفته‌اند و بسیاری از پالایشگاه‌های آسیایی نیز به دلیل قراردادهای بلندمدت با سایر تولیدکنندگان فعلاً تمایلی به تغییر سبد خرید خود ندارند. در نتیجه، بازار نفت ایران همچنان وابستگی زیادی به چین دارد که در شرایط افزایش عرضه جهانی و رقابت شدید قیمتی، قدرت چانه‌زنی خریداران چینی را افزایش داده است. اگر عرضه نفت خاورمیانه همچنان بالا بماند و قیمت‌ها تحت فشار قرار گیرد، ایران احتمالاً برای حفظ سهم خود از بازار ناچار خواهد بود، تخفیف‌های بیشتری ارائه دهد یا مسیرهای تازه‌ای برای صادرات پیدا کند. از این منظر، مهم‌ترین چالش امروز صادرات نفت ایران رقابت با نفت ارزان‌تر و بدون ریسک تولیدکنندگان منطقه است که می‌تواند، درآمدهای نفتی را حتی در صورت افزایش حجم صادرات تحت فشار قرار دهد.

توسعه

بررسی تحولات اقتصادی

شلیک به سرمایه

کدام کشورها برای جذب ثروتمندان جذاب‌ترند؟

مهتا معرفت
<div>متربص</div>

در سال‌های اخیر، رقابت کشورها برای جذب سرمایه، دیگر تنها به جذب شرکت‌های چندملیتی یا سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی محدود نمی‌شود. اکنون رقابت تازه‌ای شکل گرفته است. رقابتی برای جذب افراد ثروتمند. میلیونها و میلیاردها به دلیل توان بالای سرمایه‌گذاری، ایجاد کسب‌وکار، انتقال فناوری، توسعه بازارهای مالی و حتی افزایش اعتبار بین‌المللی به سرمایه‌ای راهبردی برای دولت‌ها تبدیل شده‌اند. به همین دلیل بسیاری از کشورها سیاست‌های مهاجرتی، مالیاتی و سرمایه‌گذاری خود را به‌گونه‌ای طراحی کرده‌اند که صاحبان ثروت را به اقامت یا انتقال دارایی‌هایشان ترغیب کنند. در این رقابت، دیگر تنها کیفیت زندگی اهمیت ندارد. امنیت حقوق مالکیت، ثبات سیاسی، شفافیت نظام حقوقی، مالیات، امکان انتقال آزاد سرمایه، دسترسی به بازارهای جهانی و حتی کیفیت آموزش و خدمات درمانی نیز در تصمیم ثروتمندان نقش تعیین‌کننده پیدا کرده است. بررسی تجربه کشورهایی که در سال‌های اخیر بیشترین موفقیت را در جذب سرمایه‌داران جهانی داشته‌اند، نشان می‌دهد هیچ عامل واحدی وجود ندارد که بتواند مقصدی را جذاب کند. موفق‌ترین کشورها مجموعه‌ای از مزیت‌های اقتصادی، حقوقی، اجتماعی و سیاسی را همزمان فراهم کرده‌اند. به همین دلیل نیز توانسته‌اند در رقابت جهانی برای جذب ثروت جایگاه برتر به دست آورند. در صدر این کشورها، سنگاپور قرار دارد؛ کشوری کوچک که طی چند دهه گذشته خود را به یکی از امن‌ترین و کارآمدترین مراکز مالی جهان تبدیل کرده است. مهم‌ترین مزیت سنگاپور ثبات کنظیر سیاسی، حاکمیت قانون، مبارزه گسترده با فساد و نظام اداری بسیار کارآمد است. سرمایه‌گذاران در این کشور با مقرراتی شفاف روبه‌رو هستند و نگرانی چندانی درباره تغییر ناگهانی قوانین یا مصادره دارایی‌ها ندارند. مالیات شرکت‌ها نسبتاً پایین است، مالیات بر سود سرمایه وجود ندارد و شبکه گسترده توافق‌نامه‌های مالیاتی، فعالیت بین‌المللی شرکت‌ها را آسان‌تر می‌کند. افزون بر این سنگاپور یکی از مهم‌ترین مراکز بانکداری خصوصی، مدیریت دارایی و صندوق‌های سرمایه‌گذاری در آسیاست و خانواده‌های ثروتمند می‌توانند، دارایی‌های خود را با استانداردهای جهانی مدیریت کنند. کیفیت بالای آموزش، خدمات درمانی و امنیت اجتماعی نیز این کشور را به مقصدی مناسب برای زندگی خانواده‌های ثروتمند تبدیل کرده است. پس از سنگاپور، نوزیلند جایگاه ویژه‌ای دارد. کشوری که بیش از هر چیز به دلیل ثبات سیاسی، امنیت اجتماعی، کیفیت بالای زندگی و نظام حقوقی قابل اعتماد شناخته می‌شود. اگرچه اندازه اقتصاد نوزیلند نسبت به بسیاری از اقتصادهای بزرگ جهان کوچک‌تر است اما برای بسیاری از ثروتمندان، حفظ سرمایه به اندازه افزایش آن اهمیت دارد. نبود فساد گسترده، استقلال دستگاه قضایی، کیفیت محیط‌زیست، امنیت غذایی، فاصله از تنش‌های ژئوپلیتیک و جامعه‌ای آرام، عواملی هستند که این کشور را به یکی از جذاب‌ترین مقاصد برای خانواده‌هایی تبدیل کرده‌اند که به‌دنبال امنیت بلندمدت هستند. جزایر کیمن، نمونه متفاوتی از رقابت برای جذب ثروت است.

<div><div> </div><div><div>هيات موضوع قانون تعيين تکليف وضعيت ثبتي اراضي و ساختمانهاي فاقد سند رسمي</div></div></div>
<div><div> </div><div><div>آگهی موضوع ماده ۱۳قانون وماده ۱۲ آئين نامه قانون تعيين تکليف وضعيت ثبتي و اراضي وساختمانهاي فاقدسندرسمي</div></div></div>
<div><div> </div><div><div>برابري شماره ۱۳۳۷-۰۳-۱۳۶۰-۱۴۰۴۶۰۲۲۷۱ مورخ ۱۲/۰۵/۱۴۰۴ موضوع پرونده کلاسه شماره ۱۸-۰۳۰۰۰۲۸-۱۴۰۵۱۱۴۱۶۰۳۰۰۰۱۹ روز آگهي مي شودسروتي که اشخاص نسبت به صدور سند مالکيت متقاضی اراضي وساختمانهاي فاقدسند رسمي مستقر در واحد ثبتي حوزة ثبت ملک کاشمر تصرفات مالکانه بلامعارض متقاضی افای مجتبی عسکری پاکدامن به شناسنامه شماره ۱۵۵۵۳ کدملی ۳۳-۸۷۵۵۲۱-۳۳ صادره فرزندزاه حسين برمودسند مالکيت نسبت به شناسنگ کتبا ساختمان به مساحت ۱۱۷/۹۲ مترمربع وافای منطقی عسکری پاکدامن به شناسنامه شماره ۱۲۳۰۲۶ کد ملی ۳۳-۸۷۴۲-۳۳ صادره کنگاور فرزند رضا میني برمودسند مالکيت نسبت به شناسنگ یک باب ساختمان به مساحت ۱۵۴/۷۱ مترمربع هرودرپلاک ثبتی ۳۳-اصلي بخش ۹ واقع کنگاورخیابان معلم کوچه شهر آباد تاپیدوبخبرای ارتکاب رسمي افای وخامبره (عسکری پاکدامن)مهر گردیده است.تذکره منظور اطلاع عموم مراتب فرودونه به وقتله ۱۵ روز آگهي مي شودسروتي که اشخاص نسبت به صدور سند مالکيت متقاضی اراضي داشته باشند مي توانن تاريخ انتشار آگهي در واحد دوماه افزراش خود را به اين اذاره تسليم و با اخذ رسيد طرف مدت هفت ماه افزراش تسليم اراضي خود را به مراجع قضايي تقديم نمايند.بديهي است در صورت اقتضاي اراضيهي است در صورت اقتضاي مدت مذکور وعدم وصول افزراش طبق مقررات سند مالکيت صادر خواهد شد.</div></div></div>
<div><div> </div><div><div>طاهر تیما - رئیس ثبت اسناد و املاک</div></div></div>
<div><div> </div><div><div>تاريخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۵/۰۳/۲۷ تاريخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۵/۰۲/۱۳</div></div></div>
<div><div> </div><div><div>با توجه به مراسم تشييع رهبر نبيد و عدم چاپ روزنامه، چاپ آگهي از ۱۲ تا ۱۳ ريز جاري موکول شد.</div></div></div>

<div><div> </div><div><div>هيات موضوع قانون تعيين تکليف وضعيت ثبتي اراضي و ساختمانهاي فاقد سند رسمي</div></div></div>
<div><div> </div><div><div>آگهي موضوع ماده ۱۳قانون وماده ۱۲ آئين نامه قانون تعيين تکليف وضعيت ثبتي و اراضي وساختمانهاي فاقدسندرسمي</div></div></div>
<div><div> </div><div><div>برابري شماره ۱۳۳۷-۰۳-۱۳۶۰-۱۴۰۴۶۰۲۲۷۱ مورخ ۱۲/۰۵/۲۰۲۰ موضوع پرونده کلاسه شماره ۱۸-۰۳۰۰۰۲۸-۱۴۰۵۱۱۴۱۶۰۳۰۰۰۱۹ روز آگهي مي شودسروتي که اشخاص نسبت به صدور سند مالکيت متقاضی اراضي وساختمانهاي فاقدسند رسمي مستقر در واحد ثبتي حوزة ثبت ملک کاشمر تصرفات مالکانه بلامعارض متقاضی افای مهدي سلطان آبادي به شناسنامه شمار ۱۰۷۲ کدملی ۳۳-۹۳۱۵-۳۷ صادره فرزند رضا میني برمودسند مالکيت نسبت به شناسنگ یک قطعه زمين مزروعي به مساحت ۲۴۴/۰۴ مترمربع وحکم اعظم مسلمان افای به شناسنامه شماره ۴ کد ملی ۳۳-۹۷۸۵۶-۳۳ صادره فرزند علي حسين میني بر نمودر سند مالکيت نسبت به شناسنگ یک قطعه زمين مزروعي به مساحت ۱۸ مترمربع هرودرپلاک ثبتي ۳۹-اصلي بخش ۹ واقع کنگاور خیابان میرزگردیده است. تذکره منظور اطلاع عموم مراتب در واحد دوماه افزراش آگهي مي شودسروتي که اشخاص نسبت به صدور سند مالکيت متقاضی اراضي داشته باشند مي توانن تاريخ انتشار آگهي در واحد دوماه افزراش خود را به اين اذاره تسليم و با اخذ رسيد طرف مدت هفت ماه افزراش تسليم اراضي خود را به مراجع قضايي تقديم نمايند.بديهي است در صورت اقتضاي اراضيهي است در صورت اقتضاي مدت مذکور وعدم وصول افزراش طبق مقررات سند مالکيت صادر خواهد شد.</div></div></div>
<div><div> </div><div><div>طاهر تیما - رئیس ثبت اسناد و املاک</div></div></div>
<div><div> </div><div><div>تاريخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۵/۰۳/۲۷ تاريخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۵/۰۴/۱۳</div></div></div>
<div><div> </div><div><div>با توجه به مراسم تشييع رهبر نبيد و عدم چاپ روزنامه، چاپ آگهي از ۱۲ تا ۱۳ ريز جاري موکول شد.</div></div></div>

<div><div> </div><div><div>هيات موضوع قانون تعيين تکليف وضعيت ثبتي اراضي و ساختمانهاي فاقد سند رسمي</div></div></div>
<div><div> </div><div><div>آگهي موضوع ماده ۱۳قانون وماده ۱۲ آئين نامه قانون تعيين تکليف وضعيت ثبتي و اراضي وساختمانهاي فاقدسندرسمي</div></div></div>
<div><div> </div><div><div>برابري راي شماره ۱۲۰۰۲۰۲۰۱۲۰۰۳۰۶-۱۴۰۵۶۰۳۰۶۰۱۲۰۳ هيات اول کلاسه ۲۵۶۵-۱۴۰۴ موضوع قانون تعيين تکليف وضعيت ثبتي اراضي وساختمانهاي فاقد سند رسمي مستقر در واحد ثبتي حوزة ثبت ملک کاشمر تصرفات مالکانه بلامعارض متقاضی نبي‌اله شجاعی به شناسنامه شماره ۴۱ کدملی ۰۹-۲۲۲۹۸۰۴-۰۹ صادره فرزندحسين شش‌دانگ یکباب منزل مسکونی به مساحت ۵۲.۴۶ مترمربع پلاک ثبتی ۱۰۴۰ فرعی از ۵۸ اصلی واقع در خراسان‌رضوی بخش ۱۳حوزه ثبت ملک کاشمر خریداری از مالک رسمي محمدرضا طباطبائي و عباس طباطبائي و سيدمهدي طباطبائي و بي‌بي‌اعلا طباطبائي محرز گردیده است. لذا به منظور اطلاع عموم مراتب در دو نوبت به فاصله ۱۵ روز آگهي مي شود در صورتی که اشخاص نسبت به صدور سند مالکيت متقاضی اعتراضی داشته باشند می‌توانند از تاريخ انتشار اولين آگهي به مدت دوماه افزراش خود را به اين اذاره تسليم و با اخذ رسيد طرف مدت یکماه از تاريخ تسليم اعتراض دادخواست خود را به مراجع قضايي تقديم نمايند.بديهي است در صورت اقتضاي مدت مذکور و عدم وصول اعتراض طبق مقررات سند مالکيت صادر خواهد شد.م/الف/۱۴۲۲</div></div></div>
<div><div> </div><div><div>تاريخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۵/۰۳/۲۳ تاريخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۵/۰۴/۱۴</div></div></div>
<div><div> </div><div><div>احمد جهانگیر - رئیس ثبت اسناد و املاک کاشمر</div></div></div>
<div><div> </div><div><div>با توجه به مراسم تشييع رهبر نبيد و عدم چاپ روزنامه، چاپ آگهي از ۱۲ تا ۱۳ ريز جاري موکول شد.</div></div></div>

با وجود تحولات سیاسی سال‌های اخیر همچنان یکی از بزرگ‌ترین مراکز مالی جهان محسوب می‌شود و دسترسی مستقیم به بازار چین مهم‌ترین مزیت آن به‌شمار می‌رود. سوئیس همچنان یکی از معتبرترین مقاصد ثروت در جهان است. بانکداری خصوصی، مدیریت دارایی، ثبات سیاسی، بی‌طرفی تاریخی، کیفیت بالای خدمات مالی و احترام به حقوق مالکیت، جایگاه ویژه‌ای برای این کشور ایجاد کرده است. هرچند در سال‌های اخیر فشارهای بین‌المللی باعث کاهش محرمانگی نظام بانکی سوئیس شده اما همچنان بسیاری از خانواده‌های ثروتمند دارایی‌های خود را در این کشور مدیریت می‌کنند.

یونان نیز پس از بحران مالی بزرگ، سیاست‌های تازه‌ای برای جذب سرمایه‌گذاران خارجی اتخاذ کرده است. برنامه اقامت از طریق خرید ملک، قیمت نسبتاً پایین املاک در مقایسه با سایر کشورهای اروپایی، آب‌وهوای مدیترانه‌ای و هزینه زندگی مناسب این کشور را به گزینه‌ای جذاب برای برخی از سرمایه‌داران تبدیل کرده است. در مقابل، برخی اقتصادهای بزرگ جهان با وجود قدرت اقتصادی بالا در رقابت برای جذب ثروت با چالش‌های جدی مواجه شده‌اند. آلمان، نروژ، بریتانیا، فرانسه و حتی ایالات متحده با افزایش مالیات، فشارهای سیاسی، هزینه‌های بالای زندگی و قطبی شدن فضای سیاسی روبه‌رو هستند. این کشورها همچنان زیرساخت‌های اقتصادی بسیار قدرتمندی دارند اما برخی سیاست‌های مالیاتی و نگرانی درباره آینده سیاست‌گذاری مالیات موجب شده، بخشی از ثروتمندان به‌دنبال انتقال دارایی یا محل اقامت خود باشند. نمونه ایالات متحده از این منظر جالب توجه است. آمریکا همچنان بزرگ‌ترین اقتصاد جهان، مهم‌ترین بازار سرمایه و بزرگ‌ترین مرکز نوآوری محسوب می‌شود اما افزایش مالیات در برخی ایالت‌ها، هزینه بالای زندگی، قطبی شدن فضای سیاسی و نگرانی درباره آینده سیاست‌های اقتصادی، جذابیت این کشور را برای برخی از خانواده‌های ثروتمند کاهش داده است. البته بسیاری از سرمایه‌گذاران همچنان آمریکا را بهترین مکان برای ایجاد ثروت می‌دانند اما نه لزوماً بهترین مکان برای حفظ آن. بررسی تجربه کشورهای موفق نشان می‌دهد، جذب ثروتمندان صرفاً نتیجه کاهش مالیات نیست. اگر چنین بود بسیاری از کشورهای دارای مالیات پایین باید در صدر این رقابت قرار می‌گرفتند. آنچه بیش از هر چیز اهمیت دارد، اعتماد است؛ اعتماد به اینکه قوانین ناگهان تغییر نمی‌کنند، دادگاه‌ها مستقل هستند، دولت از حقوق مالکیت حمایت می‌کند، سرمایه آزادانه جابه‌جا می‌شود و اقتصاد از ثبات برخوردار است. به همین دلیل کشورهایی که بهترین عملکرد را دارند معمولاً در شاخص‌هایی مانند کیفیت حکمرانی، کنترل فساد، کارآمدی دولت، امنیت حقوقی و آزادی اقتصادی نیز جایگاه بالایی دارند.

از سوی دیگر، رقابت برای جذب ثروت تنها به نفع سرمایه‌داران نیست. بسیاری از این کشورها امیدوارند، حضور افراد ثروتمند به افزایش سرمایه‌گذاری، ایجاد شرکت‌های نوآور، توسعه بازارهای مالی، افزایش اشتغال و رشد درآمدهای مالیاتی غیرمستقیم منجر شود. البته این سیاست‌ها مخالفانی نیز دارند که معتقدند، تمرکز بیش از حد بر جذب ثروتمندان می‌تواند به افزایش قیمت مسکن، تشدید نابرابری و فشار بر شهروندان بومی بینجامد. بنابراین موفق‌ترین کشورها تلاش کرده‌اند میان جذب سرمایه خارجی و حفظ تعادل اجتماعی توازن برقرار کنند.

تجربه این کشورها نشان می‌دهد که امروز، ثروت بیش از هر زمان دیگری متحرک شده است. سرمایه‌داران می‌توانند در مدت کوتاهی محل اقامت، محل سرمایه‌گذاری و حتی تابعیت خود را تغییر دهند. در چنین شرایطی، کشورهای موفق‌تر خواهند بود که علاوه بر ارائه مشوق‌های مالیاتی بتوانند محیطی امن، اثبات، قابل پیش‌بینی و مبتنی بر حاکمیت قانون ایجاد کنند. رقابت برای جذب ثروتمندان در واقع رقابتی برای ساختن نهادهای بهتر است؛ زیرا سرمایه بیش از هر چیز به‌جایی می‌رود که به آینده آن بتوان اعتماد کرد.

<div><div> </div><div><div>آگهي موضوع ماده ۳ قانون و ماده ۱۳ آئين نامه قانون تعيين تکليف وضعيت ثبتي و اراضي و ساختمان هاي فاقد سند رسمي</div></div></div>
<div><div> </div><div><div>برابر راي شماره ۱۲۰۰۳۱۲۹-۰۳-۲۰۲۰۱۲۰۰۳۰۶-۱۴۰۵۶۰۳۰۶۰۱۲۰۳ هيات اول کلاسه ۱۴۰۴-۲۴۶۲-۱۴۰۴ موضوع قانون تعيين تکليف وضعيت ثبتي اراضي وساختمانهاي فاقد سند رسمي مستقر در واحد ثبتي حوزة ثبت ملک کاشمر تصرفات مالکانه بلامعارض متقاضی مهدي حسين‌زاده به شناسنامه شماره ۱۱ کدملی ۰۹-۲۳۳۰۵۹۲۱-۰۹ صادره کاشمر فرزند محمد در شش‌دانگ یکباب مرغداری به مساحت ۸۰۵۶۸۹ مترمربع پلاک ثبتی ۳۰۳۷ اصلی واقع در خراسان‌رضوی بخش یک حوزه ثبت ملک کاشمر خریداری از مالک رسمي مهدي حسين‌زاده محرز گردیده است. لذا به منظور اطلاع عموم مراتب در دو نوبت به فاصله ۱۵ روز آگهي مي شود در صورتی که اشخاص نسبت به صدور سند مالکيت متقاضی اعتراضی داشته باشند می‌توانند از تاريخ انتشار اولين آگهي به مدت دوماه افزراش خود را به اين اذاره تسليم و با اخذ رسيد طرف مدت یکماه از تاريخ تسليم اعتراض دادخواست خود را به مراجع قضايي تقديم نمايند.بديهي است در صورت اقتضاي مدت مذکور و عدم وصول اعتراض طبق مقررات سند مالکيت صادر خواهد شد. م/الف/۱۴۴۱</div></div></div>
<div><div> </div><div><div>تاريخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۵/۰۳/۲۳ تاريخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۵/۰۴/۱۴</div></div></div>
<div><div> </div><div><div>احمد جهانگیر - رئیس ثبت اسناد و املاک کاشمر</div></div></div>
<div><div> </div><div><div>با توجه به مراسم تشييع رهبر نبيد و عدم چاپ روزنامه، چاپ آگهي از ۱۲ تا ۱۳ ريز جاري موکول شد.</div></div></div>

^[1] با توجه به مراسم تشييع رهبر نبيد و عدم چاپ روزنامه، چاپ آگهي از ۱۲ تا ۱۳ ريز جاري موکول شد

^[2] با توجه به مراسم تشييع رهبر نبيد و عدم چاپ روزنامه، چاپ آگهي از ۱۲ تا ۱۳ ريز جاري موکول شد

به‌سوی مرگ!

شمارش معکوس برای غیرقابل سکونت شدن رشت و بندرانزلی

فائزه مومنی

گروه اجتماعی

تا همین یک دهه پیش، ایده پدیدار شدن لکه‌های پهن‌آور خشکی در تالاب بین‌المللی انزلی برای ساکنان بومی گیلان، گزاره‌ای دور از ذهن و محال به‌نظر می‌رسید. امروز اما واقعیت عریان محیط‌زیستی در شمال ایران، تصاویر دیگری را دیکته می‌کند؛ اکوسیستمی که روزگاری نماد حیات حاشیه جنوبی دریای خزر بود اکنون زیر بار انباشت رسوبات، هجوم پساب‌های شهری، صنعتی و کشاورزی، تکثیر گونه‌های مهاجم و ناترازی شدید هیدرولوژیک نفس‌های آخر را می‌کشد. بحران به نقطه‌ای رسیده که از ضرب‌الاجل پیش‌بینی شده برای تخلیه کالبدی منطقه تنها یک سال باقی مانده است. دو سال قبل هادی حق‌شناس، استاندار گیلان، با لحنی هشدارآمیز و نمادین اعلام کرد که در صورت تداوم روند فعلی، شهرهای رشت و بندرانزلی تا سه سال آینده عملاً غیرقابل سکونت خواهند شد. بررسی‌های میدانی نشان می‌دهد که نه‌تنها این ضرب‌الاجل به پایان خود نزدیک می‌شود بلکه دامنه خشکی در تابستان سال ۱۴۰۵ به شکلی بی‌سابقه گسترش یافته است.

تشریح کالبد بحران؛ چرا آب در انزلی نمی‌ماند؟

برخلاف نمونه‌هایی چون دریاچه ارومیه که به دلیل قطع جریان‌های ورودی خشک شد، تالاب انزلی با پارادوکس متفاوتی روبه‌روست؛ آب به تالاب وارد می‌شود اما در آن نمی‌ماند. ۱۱ رودخانه بالادست به سمت این پهنه آبی جریان دارند اما تراز آب تالاب بین ۱.۵ تا ۲ متر بالاتر از دریای خزر است. این اختلاف تراز

شهر

فاحش در کنار اشباع شدن بستر تالاب از رسوبات، جریانی ثقلی از غرب به شرق ایجاد کرده که آب ورودی را به سرعت به سمت اسکله، موج‌شکن و در نهایت دریای خزر تخلیه می‌کند. از سوی دیگر همان میزان آب ورودی نیز پیش از رسیدن به بستر اصلی دستخوش غارت زنجیره‌ای می‌شود. در ۶ ماه نخست سال به دلیل کشت متراکم برنج در اراضی بالادست، حقبه قانونی تالاب توسط کشاورزان برداشت می‌شود. ضعف شدید نظارتی سازمان آب منطقه‌ای گیلان در کنترل این برداشت‌ها و حفر بی‌رویه چاه‌ها در شالیزارهای جنوبی، تش آب در تالاب را به اوج رسانده است.

کلکسیون گونه‌های مهاجم و مرگ بیولوژیک

بحران انزلی تنها به کمبود آب محدود نمی‌شود؛ این زیست‌بوم در محاصره کلکسیونی از گونه‌های مهاجم قرار گرفته است. گونه‌هایی نظیر سنبل آبی، لاک‌پشت گوش قرمز، کپور کراس و ماهی گامبوزیا ساختار بیولوژیک تالاب را درگروگ کرده‌اند. در این میان سنبل آبی با نرخ بالای مصرف آب، تخریب را تشدید کرده است. حتی گونه‌های بومی مانند «لاله تالابی» نیز به دلیل تغییرات اکولوژیک درگروگ شده‌اند؛ وسعت این گیاه که تا دهه ۹۰ تنها ۵۰ هکتار بود اکنون به شدت افزایش یافته است. این توده گیاهی هر ساله می‌پوسد و به همراه رسوبات معدنی و آلی به ته تالاب می‌رود. بالا آمدن بستر تالاب سبب شده، عمق انزلی که روزگاری بیش از ۱۰ متر بود، در بسیاری از نقاط به کمتر از ۲۰ سانتی‌متر برسد یا کاملاً خشک شود. کارشناسانی چون ماهان مهرو، کارشناس ارشد تنوع زیستی، تأکید می‌کنند که عملیات جمع‌آوری این گیاهان باید در ماه‌های پربابی (بهمان تا فروردین) انجام شود اما به دلیل فقدان ابزار، اعتبار مالی و نیروی انسانی، تالاب عملاً به امان خداریا شده است.

نقد سیاست‌های فرادستی؛ مسکن‌های موقت یا جراحی اساسی؟

در پاسخ به اعتراضات فزاینده جامعه محلی و شکل‌گیری کارزارهای مدنی برای «مسدودسازی خروجی تالاب» سازمان حفاظت محیط‌زیست گیلان به رهبری فرهاد حسینی طایفه اجرای طرح‌های اضطراری مدیریت آب را آغاز کرده است. این اقدامات شامل آبیگری هدفمند از طریق کانال‌های «ماهروزه» و «اشکال‌چیکه» و احداث «اکودایک‌ها» برای بالا بردن ماندگاری آب است. با این حال کارشناسان مستقل نسبت به این رویکردهای بخشی‌نگر و مهندسی معکوس نگرانند. ماهان مهرو هشدار می‌دهد که مسدود کردن خروجی تالاب صرفاً یک مسکن موقت برای حفظ معیشت قایقرانان و بومیان در تابستان است. او می‌گوید: «اگر خروجی تالاب بدون قطع ورود فاضلاب مسدود شود، تالاب به یک استخر راکد و متعفن تبدیل می‌شود که سرعت انباشت رسوبات آلی را افزایش داده و در بلندمدت خشکی را تشدید می‌کند. افزون بر این، این طرح‌ها تنها بخش غربی را پوشش می‌دهند و مناطق تحت حفاظت حیاتی مانند پناهگاه حیات‌وحش سرخانک یا منطقه سیاه‌کشیم را نادیده می‌گیرند». خطاهای مدیریتی گذشته نیز این بدبینی را تقویت می‌کند؛ لایروبی‌های غیرکارشناسی در دولت گذشته که زیر فشار صنف قایقرانان برای اتصال به پهنه غربی انجام شد به‌جای هدایت درست آب، سرعت خروج آن را افزایش داد و بحران را عمیق‌تر کرد.

بن‌بست ۳۰۰ میلیون دلاری پساب‌ها و گریز بخش خصوصی

ریشه اصلی مرگ انزلی نه در خود پهنه آبی بلکه در بالادست آن نهفته است؛ جایی که رودخانه‌های زرجوب و گوهر رود، حجم عظیمی از فاضلاب‌های انسانی رشت و انزلی، پساب‌های شهرک صنعتی رشت و سموم کشاورزی هفت شهرستان پیرامونی را مستقیماً به بطن تالاب پمپاژ می‌کنند. حل این معضل نیازمند احداث و تکمیل تصفیه‌خانه‌های جامع در شهرهای صومعه‌سرا، رشت، خمما، انزلی، رضوانشهر و ماسال است. بر اساس ارزیابی‌های رسمی، اجرای این پروژه‌ها به اعتباری بالغ بر ۳۰۰ میلیون دلار نیاز دارد که تأمین آن از توان بودجه‌ای استان گیلان خارج است. سیواش شمسی‌پور، معاون دفتر تالاب‌های سازمان حفاظت محیط‌زیست به یک تناقض ساختاری در این زمینه اشاره می‌کند؛ وزارت نیرو انتظار دارد، بخش خصوصی با مدل سرمایه‌گذاری در تصفیه فاضلاب و استفاده از آب بازآفتی وارد عمل شود اما از آنجا که استان گیلان به‌طور طبیعی استانی پرآب تلقی می‌شود هیچ سرمایه‌گذار خصوصی تمایلی به ورود به این حوزه ندارد. تلاش‌ها برای جذب سرمایه خارجی نیز مهم باقی مانده است؛ بازدید سال گذشته مدیران شرکت بین‌المللی PK چین از تصفیه‌خانه‌های رشت تاکنون به هیچ خروجی عملی یا ساخت مدول‌های توسعه‌ای منجر نشده است. هم‌زمان تخریب گسترده اراضی بالادست، قطع درختان جنگلی و تغییر کاربری زمین‌ها به باغ و ویلا توسط وزارت جهاد کشاورزی کنترل نشده است؛ امری که سبب شده با هر بارش باران، حجم عظیمی از خاک و رسوب به سمت تالاب حرکت کند.

گزارش ویژه

برپایی ۲۰ مرکز خدمت‌رسانی همراه اول در مسیر بدرقه رهبر شهید انقلاب

همزمان با برگزاری آیین بدرقه رهبر شهید انقلاب شرکت همراه اول با اجرای طرحی گسترده ۲۰ مرکز خدمت‌رسانی را در مسیر اصلی برگزاری این مراسم مستقر کرده است تا خدمات ارتباطی و رفاهی مورد نیاز را به عزاداران و مشتریان خود ارائه دهد.

به گزارش مرکز ارتباطات، توسعه برند و رویدادهای بین‌المللی همراه اول، این مراکز با هدف تسهیل دسترسی شهروندان به خدمات ارتباطی در نقاط مختلف مسیر مراسم شامل مسیرهای شمالی و جنوبی میدان آزادی، تقاطع آذریباجان، خیابان شادمان، خیابان خوش، میدان توحید، میدان انقلاب، چهارراه ولیعصر، خیابان حافظ، میدان فردوسی، پیچ شمیران و میدان امام حسین (ع) مستقر شده‌اند.

در این ۲۰ مرکز که با همراهی ۱۰ مرکز پشتیبانی فعالیت می‌کنند، خدماتی همچون اطلاع‌رسانی، فعال‌سازی و تعویض سیم‌کارت، ثبت‌نام و راه‌اندازی سرویس‌ها، شارژ تلفن همراه، پذیرایی از مراجعه‌کنندگان، پاسخگویی به پرسش‌های مشتریان همچنین رسیدگی به مشکلات و اختلالات احتمالی ارتباطی ارائه می‌شود. این اقدام با هدف ارتقای کیفیت خدمات ارتباطی، تسهیل ارتباطات مشتریان و ارائه پشتیبانی میدانی در طول برگزاری مراسم در قالب استقرار تیم‌های تخصصی و مراکز خدمت‌رسانی در نقاط مختلف مسیر اجرا شده است.

هلال‌احمر ایران، اعلام کرد که این جمعیت بسا به‌کارگیری هزار نیروی عملیاتی و در قالب ۱۰۸ تیم تخصصی، پوشش امدادی و درمانی استان قم را برعهده گرفته است. این گسیل لجستیکی شامل استقرار ۳۴ دستگاه آمبولانس، ۳ دستگاه اتوبوس آمبولانس، ۱۲ دستگاه خودروی نجات، ۱۶ دستگاه موتورسیکلت امدادی، دو فروند بالگرد امدادی، دو فروند پهپاد شناسایی و چهار بیمارستان و کلینیک سیار در محورهای مواصلاتی قم است. هلال‌احمر همچنین ۳۸ چادر اسکان اضطراری و ۴ سازه صلب موسوم به «راب‌هال» را برای اقامت موقت زائران برپا کرده است.

هماهنگی‌های فرامرزی؛ ترازیت پیکرها به نجف و کربلا

یکی از لایه‌های این رویداد، خروج پیکر آیت‌الله خامنه‌ای و همراهانش از مرزهای جغرافیایی ایران و انتقال آنها به خاک عراق برای روز چهارشنبه ۱۷ تیرماه است. اطلاعات واصله نشان می‌دهد که کاروان تشییع پس از ورود به فرودگاه بین‌المللی نجف و استقبال رسمی مقامات عراقی و سران عشایر، ابتدا به سمت حرم علی بن‌ابی‌طالب حرکت خواهد کرد. پس از آن پیکرها از مسیر «خیابان شهید ابومهدی المهندس» به سمت کربلا ترازیت می‌شوند تا آیین وداع در فضایی نمادین در بین‌الحرمین میان حرم‌های امام حسین و عباس بن‌علی برگزار شود. سرریز این عملیات فرامرزی، یگان‌های امدادی استان‌های مرزی ایران را نیز درگیر کرده است. افشین یگانه، مدیرعامل جمعیت هلال‌احمر استان کرمانشاه، تأیید کرد که هم‌زمان با آغاز تهیفات در عراق ۱۰ تیم عملیاتی تخصصی و نجاتگر مجرب از مرزهای این استان به شهرهای نجف و کربلا اعزام شده‌اند. این تیم‌ها به همراه خودروهای عملیاتی و تجهیزات ارتباطی خود مستقیماً در مسیرهای پرتردد زائران در خاک عراق مستقر شده‌اند تا بار حمایتی مراسم را دوشادوش ستادهای عراقی به دوش بکشند.

ایستگاه آخر؛ تدارک خاک‌سپاری در مشهد

جدول زمان‌بندی رسمی تأیید می‌کند که آخرین ایستگاه این تشییع چندمرحله‌ای روز پنج‌شنبه ۱۸ تیرماه در مشهد خواهد بود. پیکر رهبر پیشین ایران پس از بازگشت از عتبات عالیات عراق از میدان پرواز مشهد به سمت خیابان‌های منتهی به حرم رضوی هدایت خواهد شد. کاروان تشییع در امتداد مسیر فرودگاه تا حرم از تمامی خیابان‌های اصلی منتهی به حرم نیز به‌عنوان مسیرهای رسمی جابه‌جایی مردم استفاده خواهد کرد و در نهایت، مراسم خاک‌سپاری در جوار حرم امام هشتم شیعیان به پایان می‌رسد.

از مصلاهی تهران تا بین‌الحرمین

جزئیات زمان‌بندی، تعطیلات رسمی و آمادگی‌های لجستیکی در ایران و عراق

اورژانس کشور اعلام کرده که تاکنون هیچ مورد فوتی در این تجمعات فشرده ثبت نشده است.

تغییر در جدول تقویم

در پی برگزاری این مراسم و حضور گسترده جمعیت، دولت ایران جدول تعطیلات رسمی کشور را دستخوش تغییرات اساسی کرد تا روند خروج زائران از پایتخت و حرکت آنان به سمت ایستگاه‌های بعدی تشییع تسهیل شود.

■ استان تهران، استان قم و استان خوزستان: روز سه‌شنبه ۱۶ تیرماه (مصادف با ۲۳ محرم و هم‌زمان با تشییع در شهر قم) با هدف تسهیل خروج عزاداران از پایتخت و تأمین ایمنی سفر کاروان‌ها تعطیل اعلام شده است.

■ استان خراسان شمالی: روز چهارشنبه ۱۷ تیرماه با هدف تسهیل سفر مردم به مشهد مقدس جهت حضور در مراسم خاک‌سپاری تعطیل خواهد بود.

■ کشور عراق: روز چهارشنبه ۱۷ تیرماه در ۱۰ استان بزرگ این کشور شامل بغداد، نجف‌اشرف، کربلا، معلی، بابل، ذی‌قار، بصره، میسان، واسط، مثنی و دیوانیه تعطیل رسمی اعلام شده است.

■ استان خراسان رضوی: روز پنج‌شنبه ۱۸ تیرماه هم‌زمان با آیین پایانی و خاک‌سپاری تعطیل است. براساس این مصوبات در تمامی روزهای اعلام شده، مراکز امدادی، درمانی، اورژانس، مراکز خدمات‌رسان، آتش‌نشانی و نیروهای انتظامی از این تعطیلی مستثنا هستند و به خدمات‌رسانی ادامه می‌دهند.

بسیج تجهیزات هلال‌احمر در محورهای مواصلاتی قم

با انتقال پیکرها به شهر قم برای مراسم روز سه‌شنبه، مدیریت حمل‌ونقل پایانه‌های شهرداری تهران از تجهیز و اعزام ناوگانی متشکل از ۲۰۷ دستگاه اتوبوس و میدلباس برای انتقال مستقیم سوگواران از پایانه جنوب به مقاصد قم و مشهد خبر داده است. در مقصد نخست یعنی استان قم، ساختارهای امدادی ابعادی گسترده به‌خود گرفته‌اند. پیرحسین کولیوند، رئیس جمعیت

گروه اجتماعی: آیین‌های تشییع و بدرقه پیکر آیت‌الله سیدعلی خامنه‌ای، رهبر شهید که از روز شنبه ۱۳ تیرماه با مراسم وداع در مصلاهی تهران آغاز شد اکنون با تصمیمات ضربتی دولت در زمینه تعطیلات رسمی، تغییر ناگهانی مسیرهای حرکت جمعیت و بسیج گسترده نیروهای امدادی در درون و بیرون از مرزهای ایران همراه شده است. براساس گزارش‌های رسمی، پایتخت ایران در روزهای گذشته شاهد یکی از بزرگ‌ترین جابه‌جایی‌های درون‌شهری در تاریخ خود بوده است؛ آماری که از ثبت بیش از ۱۷ میلیون سفر با ناوگان حمل‌ونقل عمومی تنها تا ساعت ۶ صبح روز دوشنبه حکایت دارد.

جابه‌جایی ۱۷ میلیونی مسافران شهری در تهران

از نخستین ساعات بامداد روز دوشنبه ۱۵ تیرماه هم‌زمان با آغاز مراسم رسمی تشییع پیکرها در تهران از تقاطع خیابان آزادی و بزرگراه یادگار امام به سمت میدان آزادی، ساختار حمل‌ونقل شهری پایتخت تحت فشاری سنگین قرار گرفت. حسن رضایی مدیر روابط عمومی معاونت حمل‌ونقل و ترافیک شهرداری تهران، ابعاد این تجمع را بسا ارقام کم‌سابقه‌ای توصیف کرده است. به گفته او، متروی تهران از ساعت ۵:۳۰ صبح روز شنبه به‌صورت شبانه‌روزی و بدون وقفه فعال بوده و تا ساعت ۶ صبح روز دوشنبه حدود ۱۱ میلیون سفر را به‌ثبت رسانده است. هم‌زمان ناوگان اتوبوسرانی پایتخت نیز که از شامگاه جمعه فعال شده بود بیش از ۶ میلیون سفر و ناوگان ون شهری افزون بر ۳۰۰ هزار سرویس جابه‌جایی را برای هدایت زائران انجام داده‌اند. شدت تراکم جمعیت و الگوهای حرکتی به‌حدی پویا و پیش‌بینی‌ناپذیر بود که سازمان‌های امدادی را مجبور به تغییرات تاکتیکی حین برگزاری مراسم کرد. جعفر میعادفر، رئیس سازمان اورژانس کشور، در گفت‌وگو با رسانه‌های داخلی اعلام کرد که در جریان تشییع روز دوشنبه، مسیر حرکت جمعیت به‌طور ناگهانی تغییر یافت. این تغییر مسیر ناگهانی، نیروها و آمبولانس‌های اورژانس را ناچار کرد تا در عملیاتی فوری، تجهیزات خود را از مسیرهای شرقی به غرب پایتخت منتقل کنند. با وجود ارائه خدمات فوریت‌های پزشکی به ۲۴ هزار و ۶۱۷ نفر از شرکت‌کنندگان

